

Anayasa tuzağına düşme, başkanlığa geçit verme

sayfa 6

Gerçek

Fabrikalardan haberler:

Tofaş, Oyak Renault, FordOtosan, Prysmian, Pres Metal ve Kurtoğlu Alüminyum fabrikalarından, İstanbul ve Bursa'dan tekstil ve tersane işçilerinden haberler **sayfa 2-3**

Kasım 2015 / Sayı: 73

www.gercekgazetesi.net

Devrimci İşçi Partisi'nin merkezi yayın organıdır.

iletisim@gercekgazetesi.net

Fiyatı: 1 TL

AKP iktidarı

fabrikalara, madenlere, tersanelere gömülecek!

Hem asgari ücret, hem siyaset!

AKP halkın karşısına çıktı ve "ya oyunu ya canını" dedi. Tehdidinin gerçekçi olmasını sağlamak için de savaş çıkartmaktan ve canlı bombaları birer siyasi araç olarak kullanmaktan geri durmadı. Kendisi televizyona çıktı, rakibini çıkarmadı. Kendisi miting yaptı, rakibi yapamadı. Savaş çıkardı, asker, polis cenazelerini miting alanı yaptı. Barış mitingleri ise bombalandı. Bu vaziyette 1 Kasım'da yapılan bir seçim değil yalnızca bir oylamaydı. Halk, kendisine sunulmuş alternatifler arasında özgürce seçim yapamadı. AKP'nin tehditle desteklenmiş iktidarını oyladı. Sonuçta da AKP, 7

Haziran'dan beri gerçekleştirdiği iktidar gaspını sürdürme olanağına kavuştu.

Bu sonuç, herkesin kabinde pusulayla ve mühürle baş başa kaldığında şu ya da bu nedenle vermiş olduğu kararların sonucu. Burjuvazi hep kazanacağı bir yol bulmuş yönetmek için. Fabrikada, madende, tersanede binlerle yan yana çalışan, üniversitelerde binlerle kampüsleri dolduran, mahallelerde aynı sorunlarla hep birlikte boğuşan insanları teker teker, birer birer, yapayalnız bir kabin içine sokup eline de bir mühür vermek... Ufacık bir azınlık olarak kocaman bir toplumu sömüren burju-

vazi için ne büyük bir buluş! Bu açıdan bakarsanız 10 Ekim'de patlatılan bombanın ne anlam geldiğini daha iyi anlarsınız. Ardından yapılan protestolara ve grevlere AKP'nin yönelttiği polis saldırılarını daha iyi kavrararsınız. HDP'nin bir daha miting yapamamasının anlamını sezersiniz. Kısacası, insanların iktidardan bağımsız şekilde bir araya gelmesini, birbirinden güç almasını engellemesinin 1 Kasım'ı nasıl etkilediğini daha iyi görebilirsiniz.

7 Haziran'dan sonra meclis çalışmalıydı, AKP'nin suçlarının hesabını sormalıydı. Muhalefet partileri bu hesabı sormadılar. 1 Kasım'da meclisi de AKP'ye bıraktılar. Seçim sürecindeki onca adaletsizliğin hesabını sormadan AKP ile "yeni anayasa" tartışmasına koyuldu-

lar. Muhalefetteki koltuklarına seçim aşamından ısınmaya başladılar. Gaspçı bir iktidar için ne büyük lütuflar!

Ancak AKP'nin oylama sonuçlarıyla, iç ve dış politikadaki sefaletini örtebileceğini, yaklaşan ekonomik krizi önleyebileceğini düşünen yanlır. AKP, çöküşünü sadece ertelemiştir. Artık emekçi halkın seçim yapacağı yer sandıklar, medet umacağı yer de meclis değildir. Gelecek fabrikalarda, madenlerde, tersanede, yoksul mahallesinde, kampüslerde emekçi halkın, gençliğin ve kadınların yalnız başına değil hep birlikte bulunduğu yerlerdedir. Hep birlikte olmak önemli ama bu gerici sermaye diktatörlüğüne yalnız yakalanmamak için mutlaka örgütlü olmak gerekli. Umutsuzluğa düşmek için hiçbir neden

yok. Bu halk Gezi ile başlayan halk isyanını, Kobani serhildanını, metal grevlerini yapmıştır. İş, artık ayrı ayrı zamanlarda gerçekleşen bu mücadeleleri birleştirmek, aynı anda ve tek bir hedefe yöneltebilmektedir.

AKP'nin iktidarı, çalanların, katledenlerin, sömürenlerin iktidarındır. Çalmaya, katletmeye, sömürmeye devam edecekler. Çare belli: her millettten, inançtan, kültürden işçi ve emekçilerin birliği ve mücadelesi. Asgari ücretten, taşerondan, kıdemden başlayacağız. Kamu emekçisinin iş güvencesinden, özel istihdam bürosundan, iş cinayetlerinden devam edeceğiz. AKP iktidarından kurtulacağız. Onun Amerikancı, liberal, faşist koltuk değneklerine de göz açtırmadan, işçi sınıfını iktidara taşıyacağız!

1 Kasım oylaması ve sonrası:
AKP'den, sermayeden,
emperyalizmden hesabı
emekçiler soracak!

4-5

İstikrar için
koalisyondan,
başkanlığı ve yeni
anayasayı tartışmaya

6

AKP iktidarında
işçi sınıfını
ne bekliyor?

8-9

25 Kasım neden
Kadına Şiddete
Yönelik Mücadele
Günü?

13

Metal fabrikalarından haberler

Bursa Tofaş'tan bir işçi

Tofaş yönetiminde eylem korkusu

Yaptığımız grevler yönetime korku salmış. Eylemlere çıkmadan önce atölyelerde hatlarda yuhalamalar, bağırılmalar olurdu. Geçen yine bantta bir arkadaş parçaları yere düşürünce öyle bir anda bir bağırma oldu, diğer bantlar da duyunca onlar da bağırma başladı. Bir anda şefler, yöneticiler toplu halde geldi, ne oldu diye sordular. Biz de neşeden muhabbetten olu-

yor dedik ama bundan sonra toplu bağırma olursa savunma alınacak diye ayaküstü tehdit ettiler.

Diğer taraftan Türk Metal her türlü çirkefligi yapmaya devam ediyor. En son sosyal medya üzerinden bel altı vuran paylaşımlar yaptılar. Büyük tepki oldu. Yönetim ve savcılık harekete geçmek zorunda kaldı ve sosyal medya sayfası kapatıldı. Bizim tarafta ise

Çelik-İş futbol turnuvası düzenlenerek kaynaşmayı ve dayanışmayı arttırmaya çalışıyor. Eylemler sırasında işten atılan arkadaşlarımızın davası açıldı. İlk duruşmasında da basın açıklaması yapıldı. Bu dava çok önemli. Çünkü arkadaşlarımız tazminatlarını alırsa içeride de bu çok olumlu bir etki yaratacak. İşten atılardan sonra oluşan korku havasının dağılmasında etkili olacak.

Bursa Prysmian'dan bir işçi

Sermaye partilerinin lütuflarına ihtiyacımız yok, hakkımız olanı söküp almalıyız!

Arkadaşımın konuşuyoruz. Yorgunluktan düzgün beslenmemekten gözleri mosmor olmuş, sigara alacak parası yok. Hepimizin durumu aşağı yukarı aynı. Ama arkadaşım istikrar lazım diyor. Oysa istikrar söylemi bizi düşünerek söylenmiş bir şey değil. İstikrarı sermaye için, tekellerin daha da büyümesi için istiyorlar. Dönüp 13 yıla bakalım. Bizlerden neler alıp götürülmüş. Onlara bakalım. Taşeron çalışmaya bakalım. Ücretlerimizin gün geçtikçe erimesine bakalım. Sendika isteyen işçilerin işten atılmasına bakalım. Bu yıl grevlerden bu yana 1500 işçinin işten atıldığından bahsediliyor. Bizim sorunlarımız bunlardır. Bu sorunlara çözüm bulmayanla işimiz olmamalı. Ağzımıza bir parmak bal çalmak gibi vaat ettikleri 1300 TL hak ettiğimizin çok altındadır. Ama lütuflmuş gibi dav-

ranıyorlar. Aynı mesailerdeki gibi. Mesai saatine bir buçuk kat para alınca sanki lütuflmuş gibi düşünabiliyoruz. Mesaiye kalmadan da hak ettiğimizi alabilmeliyiz. Mesai ancak ekstra olmalı. Ama mesaiye kalmadan belimizi doğrultmamız verdikleri ücretlerle imkansız.

Sermaye oyununun uzantısı partilerin lütuflarına ihtiyacımız yok. Birleşince neler yapabildiğimizi yürekli Renault işçisi gösterdi biz-

lere. Biz varsak üretirsek onlar var. Bunu bilir bu şarla hareket edersek kazanan biz oluruz. Bizi bizden başka düşünen yoksa biz birbirimize daha sıkı kenetlenmeliyiz. Kimin işçiyi derdi varsa o kurumlarda bulunmalıyız. Sendikalara dahil olup sahiplenmeli, buralardan işçiyi düşüncemeyen, derdi işçinin çıkarımı korumak olmayanları temizleyip gerektiğinde yönetmeye de biz talip olmalıyız.

Gölcük Ford - Otosan'dan bir işçi

Biz sömürelim siz sinirlenmeyin

Fabrikada son dönemde psikoloji eğitimleri arttı. Gidiyorsunuz, size aile ve iş ortamında iletişim, öfke kontrolü gibi konularda bir psikolog ders anlatıyor. Ama bu derslerde dikkatimizi bir şey çekti. Günlük hayatla ilgili birçok şeyin arasında sürekli bize dinlememiz, tartışmaya

girmememiz özellikle de karşımızdaki kişiyi yönlendirmekten kaçınmamız tavsiye ediliyor. Grevden sonra bu eğitimlerin yoğunlaşması tesadüf değil. Öfke kontrolü adı altında pasifleştirmeye çalışıyorlar işçiyi. Kimse kimseye fikrini söylemeyecek, kimse kimseyi yönlendirmeyecek. İyi güzel de fabrikada emir komuta zinciri ile işleyen bir sistem var. Sürekli biri bizi yönlendiriyor, emir veriyor, baskı altında tutuyor. Herkes birbirini dinlesin ama kimse hiçbir şey yapmasın, biz sizi sömürelim siz de öfkelenmeyin demeye getiriyorlar.

Bursa Oyak Renault'dan bir işçi

Renault'da şubemizi kurduk

Fabrikada Birleşik Metal'in örgütlenmesi hızla ilerliyor. Şubemizi kurduk. Adını da şanlı direnişimizin anısında 5 Mayıs şubesi koyduk. Üye kartlarımızı da almaya başladık. Eğitimlere de bölüm bölüm çıkıyoruz. Pek çok iftira, dedikoduya rağmen dimdik ayakta kaldık. Dönenler, Türk Metal'in oyununa gelenler oldu ama yürüyüşümüzü durduramadılar. Artık hepimiz gücümüzün birliğimizden

geldiğini biliyoruz. Metalde 1500 kişi işten atıldı, bir tek Renault'da işten atılan yok. Patron merhametli olduğundan değil. Biz örgütlü ve dik durduğumuzdan.

Bursa'dan Pres Metal işçileri

50 yıl beklemeye niyetimiz yok

Pres Metal'de bu aralar denetim oldu. Denetimden bir hafta önce işçilere tüm fabrika temizletildi, makineler boyatıldı. Temizlik işleri, temizlik ekiplerine yaptırılacağına, işçilere yaptırıldı. Üstelik kimyasal boyalar üretim halindeyken yapıldı. Bu da patronların, işçilerin sağlıklarını ne kadar düşündüklerini gösterdi. Ve denetimde, bizim sayemizde fabrika yüksek puan aldı. Buna

karşılık bizlere kuru bir pasta ikram edildi. Bizler ise çalışma koşullarımız, ücretlerimiz ne olacak deyince de 50 yıl sonra olur deyip dalga geçtiler. Bizim 50 yıl beklemeye niyetimiz yok. Hakkımızı almak için mücadele edeceğiz. Hem belli mi olur, belki 50 yıl sonra kitaplar, gazeteler sömürü düzeninin nasıl yıkılmış olduğunu yazar. Sınırsız, sömürsüz bir dünya için mücadeleye!

Çorlu Kurtoğlu Alüminyum'dan bir işçi

Fabrikada "kaza"yla ölme ihtimalimiz eylemde bombayla ölme ihtimalinden yüksek

Merhaba kardeşler, ben bir işçi olarak çalışmaya başladığımdan beri işçilerin hep aynı dertlerle uğraştıklarını görüyorum. Geçim sıkıntısı, çalışma koşulları, sendikalaşma zorlukları eskiden de varmış, hâlâ da var. Bugünden yarına işsiz kalmayacağımızın garantisini kim verebilir. Taşeronlaşma zaten aldı yürüdü. İş kazalarında ve cinayetlerinde Türkiye hep en üst sıralarda.

Ankara'da 10 Ekim'de ölen kardeşlerimizi düşünüyorum, hepsinin yakınlarına başsağlığı diliyorum. Orası bir işçi mitingiydi ve sonuçta işçi, emekçi, yoksul halktı ölenler. AKP, onlar üzerinden bir korku yaratıp işçi sınıfına gözdağı vermek istedi. Karşımda durursan, mitinge gidersen bedelini canıyla ödeyebilirsin dedi. Sonra herkes başladı "şuraya gitmeyin büyük bir patlama bekleniyormuş", "merkezi

yerlere gitmeyin olay çıkacakmış" vesaire. Oysa düşünüyorum da aslında işyerinde bir "kaza" sonucu ölmeyen, işçi eyleminde bombayla ölmemizden daha yüksek bir ihtimal. Biz toplu olarak da öldük aslında madenlerde ama tek tek her gün bir sürü işçi de ölüyor. Bir yılda Ankara'da ölen kardeşlerimizin 10 katı insan iş cinayetlerinde ölüyor. Her ikisinin de sorumlusu bu sömürü düzeni ve siyasi temsilcileri. Sendikalı işyerlerinde ve devlete bağlı yerlerde iş kazası ya da iş cinayeti daha az görülüyor. O yüzden arkadaşlar, ölmek için daha çok sendikalaşmak lazım. Bir de denetimlere yetişememekten bahsediyor devlet. Fabrikalarda, madenlerde, tersanelerde, her yerde biz yeterince çokuz, denetimse işçiler denetimin âlâsını yapar. Herkes de görür o zaman hiç kaza oluyor mu?

Fabrikalardan haberler

İstanbul Bayrampaşa'dan bir tekstil işçisi

Fabrikalarda mücadele edelim patronlara pabuç bırakmayalım

On yılı geçkin zamandır İstanbul Bayrampaşa'nın tanınmış bir tekstil firmasında dokumacı olarak çalışıyorum. Bunca zaman çalıştığımı bilen herkes, koşullarımın iyi olduğunu sanıyor ancak yanılıyorlar. Öncelikle, maaşımızın yetersizliği sebebiyle fazla mesai yapıyorum. Malum, borçlar maaşın azlığını geçerli bir sebep olarak kabul etmiyor. Ancak fazla mesai yapınca da ailemin yüzünü göremiyorum. Bazen diğer sebepler bir yana sadece bu sebepten bile işten ayrılmak istiyordum ama sanki başka bir işte koşullar farklı mı? Mesela başka bir işyerinde fazla mesai yapmadan maaş yeterli oluyor mu? Sipariş yetiyecek diye baskı yapılmıyor mu başka bir iş yerinde? Veya maaş üzerinden sigorta mı yatırılıyor? Yahut

mola süresi var mı? Başka bir iş yerinde patronlar kendine gelince bol keseden harcayıp işçiye gelince batıyoruz edebiyatı yapıyor mu? Ya da yine başka bir iş yerinde patron, "koşullar bunlar, işine gelmiyorsa çalışmazsın" demiyor

mu? Bu soruların hepsinin cevabı: hayır! O halde yapmamız gereken tek şey var: ortak çıkarlarımız için bulunduğumuz atölyelerde, fabrikalarda birlikte mücadele edip, patronların tehditlerine pabuç bırakmamak!

İstanbul Çift Geyik Karaca'dan bir işçi

Örgütlenip hakkımızı arayalım

Merhaba arkadaşlar. Ben Türkiye'nin ilk ihracat firmaları içinde yer alan Çift Geyik Karaca'dan bir tekstil işçisiyim. Burada işçiler tanıdık vasıtasıyla işe alınır. O sebeple herhangi birimizde kendilerine göre bir sıkıntı görülürse, sıkıntı gösteren kişiyle birlikte onu işe aldırılmış olan da işten çıkartılır. Patronlar tarafından kurulan bu düzenden dolayı da burada çok fazla ispiyon ve torpil mevcut. Ancak buna rağmen geçmiş dönemde burada bir sendikalaşma deneyimi yaşadım. Yaşanan bu süreç sonrasında patron sendikalaşan işçileri işten çıkardı. İşçiler de direnişe geçip,

Karaca'yı mahkemeye verdi ve mahkeme tüm işçilerin işe iadesine karar verdi. Bu süreçten sonra bırakın Karaca'yı tüm civar fabrikaların iş koşullarında kısmi iyileştirmeler yapıldı. Ama tabii firma kârına kâr katmaya devam ediyor. Bizim, üretkenlerin sayesinde! Bize gelince üç kuruş maaşı çok gören ve sürekli fazla mesai yazan Karaca'nın sahipleri

olan Güneş ailesi, gazetelerden ve televizyonlardan takip ettiğimize göre ultra lüks bir hayat yaşıyor. Bu lükse kendilerini öyle bir kaptırmış olacaktı ki, biz işçileri unutup (!) fabrikayı Mart ayında İstanbul'dan Adapazarı'na taşımak istediklerine dair gazetelere röportaj vermişler! Ancak gelen tepkiler üzerine, herhalde işçilerin tepkisinden çekindiler ki fabrika yönetimi açıklama yapıp "fabrikayı taşımayacaklarını" söylemek zorunda kaldı. Sendika örneğinde de olduğu gibi buradan da gücümüzün birliğimizden geldiği ortaya çıktı. Artık Karaca için daha umutluyum!

Tekstil İşçisinin Sesi 9. sayısı çıktı!

Tekstil İşçisinin Sesi

Sayı 8

Tekstil işçileri tarafından hazırlanıp, sınıf kardeşlerimize bir mücadele perspektifi sunmak amacıyla belirli aralıklarda çıkan Tekstil İşçisinin Sesi bülteninin 9. sayısı çıktı. Bu sayıda tekstil fabrikalarında ya da merdiven altı atölyelerde çalışan işçiler tarafından ka-

leme alınan mektuplar yer almakla beraber tekstil işçilerinin sorunlarını anlatan, mücadele etmenin gerekliliğine ve örgütlenmenin zorunluluğuna işaret eden yazılar da yer alıyor. Tekstil işçilerinin birbirlerinden haberdar olması, yaşadıkları sorunları ortaya koyması

ve birbirlerine destek olarak dayanışmayı büyütmesi amacıyla çıkan bu bülten, tüm tekstil işçilerinin mektuplarına sayfalarını açmaktadır. Gelin birbirimizden haberdar olalım. Sorunlarımız ortak, mücadelemiz ortak. Yan yana duralım güçlenelim.

İstanbul Tuzla'dan bir tersane işçisi

Patronların cenneti tersanelerde örgütlenme zamanı

Ben, çok büyük kısmı taşeron olarak çalışan Tuzla tersane işçilerinden biriyim. Burada yeni çalışmaya başlayanlara "cehenneme hoş geldiniz" diyoruz. Çünkü burası patronlar için cennetken biz işçiler için tam bir cehennem. İyi para veriliyor diye kendimizi kandırıp burada çalışıyoruz ancak bunun karşılığında hiçbir iş güvencemiz bulunmuyor. Ücretlerimiz ancak fazla mesai ile insanca bir koşula geliyor. Geliyor da, bu sefer de biz ağır çalışma şartlarında insanlıktan çıkıyoruz.

Bu koşullarda sağlığımızdan oluyoruz. Görme ve işitme kaybı, sırt ağrısı yaşamayacağımız kadar iş cinayeti yaşanmıyor olabilir. Ancak bu durum, iş güvenliği sağlandığı anlamına gelmiyor. Her gün birçok kişi iş kazası yaşıyor. Öğlen yemekleri o kadar kötü ki yarı aç kalkıyoruz masadan. Artık buna dur deme vakti geldi de geçiyor bile. Artık tersaneleri patronların değil işçilerin cenneti yapmalıyız. Örgütlenmeliyiz!

Bursa Işıksoy'dan bir tekstil işçisi

Geç kalınca bile bahaneyle işten çıkartıyorlar

Ben Bursa'da çalışan bir tekstil işçisiyim. Çalışma saatlerimiz çok fazla. İşe girip çıkanın haddi hesabı kalmadı. Geç kalınca bile bahaneyle işten çıkartıyorlar. Böylece az kişiyle daha fazla iş yapılıyor. Bir de herkes hükümetin

asgari ücreti 1300 yapacağı Ocak ayını bekliyor. Fabrikadakilere asgari ücretin 1300 olacağından ümitliler. Ancak hükümet, sözünde durmayacak çünkü patronların hükümeti.

Bedelsiz hata yok

Muhalefet partilerinin bozgunu

7 Haziran ile 1 Kasım arasında ne oldu da AKP yeniden böylesine yükseldi sorusunun en önemli yanıtı, "bütün taşları bağlamışlar, bütün köpekleri salmışlar" benzetmesiyle anlatılabilir. AKP, Türkiye tarihinin gördüğü güçlü iktidarlar arasında (Menderes, ilk dönem Demirel, 1989'a kadar Özal) karşısındaki düzen muhalefetine çapsizliği bakımından en şanslı parti. CHP "istikrar" sevdası ile Erdoğan'ın peşine düşmedi. HDP liberal çevrelerin etkisiyle geldiği noktada susarak, bekleyerek, gözünü AKP-CHP koalisyonu desteğine dikerek, yolsuzluklar ve benzeri konularda en ufak bir inisiyatif almayarak, AKP'ye yeniden iktidara geçme olanağını neredeyse hediye etti. MHP ise karikatür çizdi bu dönemde.

Politikada zamanlama her şeyden önemlidir. AKP'nin zayıf olduğu anda vurmayan muhalefet daha sonra kendisi vuruldu, AKP'ye oyuncak oldu! 7 Haziran'ın ardından meclis divanı oluşur oluşmaz harekete geçmek ve Erdoğan'ın hegemonyasını kırmak gerekirdi. 55 milletvekili ile 17-25 Aralık soruşturma önergesi verildiği andan itibaren yaşanacaklar muazzam bir etki yaratırdı. Erdoğan'ın bakanlarının, oğlunun, son tahlilde kendisinin durumu halkın gözü önünde tartışılınca, bugün ortaya çıkan sonuçların tersi gerçekleşirdi muhtemelen. Erdoğan ve AKP bir kez daha kurtuldular!

CHP: Çeyrek parti

Seçim öncesinde halkın önemli bir bölümünün Tayyip Erdoğan'a ve AKP'ye duyduğu tepki en güçlü ifadelerinden birini elbette CHP seçmeninde buluyordu. CHP seçmeni Tayyip Erdoğan'dan bütün geçmiş uygulamalarının hesabının sorulmasını istiyordu. Bunun ilk adımı yolsuzluk dosyasının canlandırılması idi. Hesap sorma politikası seçim biter bitmez ortadan kaldırıldı. Ama CHP'nin tabanındaki ve seçmenleri arasındaki emekçi ve genç kardeşlerimizin anlaması gerekiyor:

CHP'nin politikalarını emekçilerin ve gençliğin yönelişi değil, TÜSİAD'ın tercihleri belirliyor. TÜSİAD "iktidar ve koalisyon" dedi, CHP hemen yankı verdi. Sonra 45 gün boyunca gönüllü olarak "kandırıldı"! Erdoğan'ın mecliste çoğunluğu elde etmeden durmayacağı, yolsuzluk dosyalarının açılması tehlikesine razı olamayacağı bilinmiyor muydu? Koalisyon görüşmelerinde CHP'lilere göre hiçbir zaman koalisyon tam olarak teklif bile edilmedi. Böylece TÜSİAD Erdoğan'ı kurtarmış oldu. Kim aracılığıyla? CHP. Oyunu halktan isteyen, emirleri TÜSİAD'dan alan bir parti her seçimde yüzde 25 alıyormuş, şartı mı? TÜSİAD burjuvazisi çeyrek partisini tepe tepe kullanın. İşçi sınıfı mutlaka kendisine CHP'den bağımsızlaşma olanağını yaratacak partiyi bulacaktır.

Bozacının şahidi şiracı: Bahçeli'nin iflası

1 Kasım oylamasında, MHP yandaşları Devlet Bahçeli'yi 7 Haziran sonrasındaki politikası dolayısıyla ağır şekilde cezalandırdı. Bahçeli, milliyetçilik bahsinde mutlaka Tayyip Erdoğan'a karşı açık arttırma içinde olabilmek amacıyla HDP'den veba gibi kaçtı. Sonunda azınlığa düş-

müş Tayyip Erdoğan ve AKP'ye koltuk değneği oldu. Meclis başkanlığını ona hediye etti. Yolsuzlukları ortaya çıkarmak için tek bir adım atmadı. Yetmedi, politik kavrayışsızlığın doruklarına yükselerek, Erdoğan'ın kendini kurtarmak için başlattığı savaşı destekledi, güya sağdan eleştirirdi, daha da sert olmasını savunarak Erdoğan'ın önünü açtı. Bütün bunların doruğu, 8 Eylül gecesi Ülkü Ocakları'nın HDP binalarına düzenlenen saldırılardaki gayretiydi. Bahçeli'nin gençlerinin gözünü Kürt düşmanlığı o kadar bürümüşü ki, Tayyip Erdoğan'a destek ol-

duklarını anlamıyorlardı. Daha da vahimi Osmanlı Ocakları o eylemlerde yanı başlarında bulunuyor, kendi "Rabia" işaretini yapıyordu! Gazetemizin sitesinde o günlerde yayınlanan bir "karşı manşet" yazısının başlığı şöyleydi: "Faşistler vatani değil Erdoğan'ı kurtarıyor"! Bahçeli böyle yapınca seçmenin kafası karıştı elbette. Herkes şu soruyu sordu: madem Erdoğan sokakta işbirliği yapılacak kadar makbul bir adamdır, o zaman neden zayıfına verelim de güçlüsüne vermeyelim? 2 milyon MHP'li gitti AKP'ye oy verdi! Aslı dururken karbon kopyasını ne yapsınlar?

"Beşinci parti"nin sefaleti!

Abdullah Gül'ün, AKP 1 Kasım'da başarısız olursa davetle ve muhalefetsiz bir şekilde AKP'nin başına geçme yönünde bir strateji izlediği Gerçek'in sayfalarında çok yazıldı. Gül "ağır ağabey" rolündeydi, kavgayı diplomatik yöntemlerle de olsa Bülent Arınç yürütüyordu onun adına. 1 Kasım oylamasına ya-

kin bir dönemde ise AKP'nin Gül'e altın tepsi içinde teslim edilmemesi hâlinde bir "beşinci parti" kurulacağı çok dile getirilmeye başladı. Şimdi AKP'nin 1 Kasım oylamasından büyük bir zaferle çıkmış olması, Gül'ün törenle başına taç giydirilmesi düşününü bir süre için, moda deyimle, "derin dondurucu"ya kaldırdı. Gül'ü ne yapsın bu durumda AKP'liler? Üstelik zafer o kadar büyük ki, "beşinci parti" seçeneği bile şimdilik rafa kalkacaktır. Kimse kazanandan kopmak istemez. Dolayısıyla, uzun uzun bekleyip şimdi parti kurarlarsa Gül, Arınç ve dostları tarihin gördüğü en büyük zamanlama hatalarından birini yapmış olurlar. Peki, ne oldu da bu zavallı duruma düştüler? 7 Haziran sonrasında Erdoğan o kadar zayıfken Gül'ün

bayrak açmaması kendi hedefleri açısından çok büyük bir siyasi hatadır. Eylül ayında AKP'nin bir olağan kongre yapacak olması Gül-Arınç ekibi için büyük şans, bu şans değerlendirilmedi. Bütün bunları Gül'ün korkaklığı ile açıklamak yeterli değildir. Evet, Gül'ün cumhurbaşkanlığının kendisine getirdiği sermayeyi yememe takıntısı bu duruma düşmüş olmalarında elbette bir rol oynamıştır. Ama daha önemlisi, TÜSİAD burjuvazisinin "düzenli geçiş" takıntısıdır. Erdoğan'a karşı cepheden bir taarruz istenmiyordu. AKP içinde büyük bir kriz istenmiyordu. Koalisyon ve istikrar isteniyordu. Gül'e düşen de "gölgede duran tehdit" olmaktı. 1 Kasım oylamasıyla gölge gitmiş, Gül cascavlak ortada kalmıştır!

HDP: Buyurun istikrara!

HDP'nin 7 Haziran seçimlerinden bütün toplumu sarsan bir zaferle çıktığını ancak 1 Kasım oylamasının olumsuz sonuçlarına küsüp mücadeleden kopanlar unutmuş olabilir. HDP ve eş başkanı Demirtaş konusunda toplumda muazzam bir sempati vardı. İddialı söylüyoruz: HDP şayet o zaferin rüzgârıyla Tayyip Erdoğan'ın üzerine gitseydi, mesela 55 milletvekili ile 17-25 Aralık konusunda meclis soruşturması talebi yapsaydı, CHP ise

zaten izlediği politikanın aynısını sürdürüp koalisyon sevdası ile oyalansaydı, HDP'ye muazzam bir oy akışı yaşanırdı. Ama HDP, AKP-CHP koalisyon pazarlıklarının arkasına geçmeyi tercih etti. Böyle bir koalisyon kurulursa destekleyeceğini açıkladı. Liberaller HDP'ye akıl vermişlerdi: halk uzlaşmaz görüneni sevmiyordu. Bütün toplum istikrar talep ediyordu. HDP de düzen güçleriyle uzlaşma aramalıydı. Bu liberallerin akli siyasete yetse bugün "kandırıldık" diye ağlaşmazlar. HDP onların aklına uydu. Şimdi bakın sonuca! Bir partinin kendi amacının bu kadar tersi sonuçlar elde etmesi az görülmüştür. HDP, bu toplumun Tayyip Erdoğan ve AKP karşısında kararlı ve ilkeli bir radikal muhalefete ihtiyacı olduğunu hâlâ kavrayamamış durumda.

1 Kasım oylaması ve sonrası AKP'den, sermayeden, emperyalizmden hesabı emekçiler soracak!

Devrimci İşçi Partisi'nin seçimlere ilişkin değerlendirmesi her şeyden önce bu seçimin bir seçim olmadığını tespit etmektedir. Partilerin propaganda özgürlüğünün olmadığı yerde seçmenin seçme özgürlüğü olmaz. Bu bir seçim değildir, bir oylama değildir! Gerek DİP Politbüro'sunun seçim akşamı yaptığı "Seçim değil oylama yapıldı! AKP iktidar gaspına devam ediyor! Çözüm grevde, isyanda, serhildanda!" başlıklı bildirisinde gerekse DİP Genel Başkanı Sungur Savran'ın "Hayalet Seçim" başlıklı yazısında bu gerçeğin altını çizmiştir.

Özgür seçim yok: iktidar gaspı sürüyor

1 Kasım seçimlerinin ardından yapılan kamuoyu araştırmaları oy tercihinde etkili olan faaliyetleri sıraladığında birinci sırada liderlerin televizyon konuşmaları, ikinci sırada cumhurbaşkanının konuşmaları, üçüncü sırada da medyada partilerle ilgili yapılan haberlerin yer aldığı anlaşılmaktadır. Dördüncü sırada ise mitingler bulunmaktadır. Bu etkenlerden her birinin gerek devlet olanaklarının suistimali, gerek Erdoğan'ın anayasa ihlalleri, gerekse de baskılarla AKP lehine tekelleştirildiği apaçık bir gerçektir. Mitingler söz konusu olduğunda ise hükümet ve istihbarat gözetiminde bombalanan bir barış mitingi ve hiçbir seçim mitingi yapmadan kampanyasını kapatan bir HDP gerçeği ile karşılaşırız.

1 Kasım'ın kaderi 10 Ekim'de çizilmiştir

Biz Ankara katliamının arkasında iktidarın sorumluluğu olduğunu vurguluyoruz. Seçimlerde de bu katliamdan sonuna kadar yararlandıklarını gördük. Yine yapılan araştırmalar AKP'ye oy veren seçmenin yüzde 10'unun Ankara katliamının ardından parti tercihini AKP olarak belirlediğini ortaya koyuyor. Yüzde 49 oy olan AKP için bu rakam yüzde 4,9'luk bir kesimin (yani tam tamına 2 milyon 300 bin insan!) katliamın ardından AKP'ye yöneldiğine işaret eder ki bu iktidarın 10 Ekim'de sadece fiili sorumluluğunun olmadığını, katliamdan siyasi olarak da yarar sağladığını göstermektedir.

Sermaye muhalefeti yelkenleri indirdi, AKP tam yol saldıracak

Bu gerçekler ortada dururken

sanki özgür (yani burjuvazinin hâkimiyetindeki bir demokraside olabileceği kadar özgür) bir seçimin sonuçlarını değerlendirir gibi seçmen şunu dedi, bunu tercih etti türünden analizler yapmak abesle iştiğal etmek anlamına gelir. Sermaye çevrelerinin ve burjuva medyasının bunu yapmasını anlayabiliyoruz. Çünkü onlar yeni duruma derhal adapte olup, yaptıkları muhalefetin izlerini silmek üzere AKP iktidarıyla paralel konuma gelmeye çalışıyorlar. Çünkü öncelikleri kârları; grev yasaklamak için başvuracakları, kıdem tazminatını kaldırmak için kapısına gidecekleri merci belli. Ancak sol ve sosyalist çevreler için bu tür yaklaşım kabul edilemez.

AKP, gaspına devam ettiği iktidarı uzlaşma için değil saldırmak için kullanacaktır. Hukuk daha da fazla iktidarın elinde bir oyuncak olacaktır. Basın daha fazla baskı altına alınacaktır. Savaş bitmeyecek askeri operasyonlar artacaktır. Sadece TUSİAD'la buzların erimesi beklenebilir ki bu, kıdem tazminatının kaldırılması, sendikasızlara hızlandırılması, grevlerin yasaklanması, sigortasız, kural dışı çalıştırmaya daha fazla göz yumulması, iş cinayetlerinin artması ve katil patronların daha fazla cezasız kalmasından başka bir anlam taşımaz. Sadece ABD emperyalizmi ile bir yumuşama ve uzlaşma beklenebilir ki bu da emekçi halk için olumsuzlukların daha da artmasından ve Türkiye'nin Ortadoğu'da işçi ve emekçilerin kanı pahasına gireceği yeni maceralardan başka bir şey ifade etmez.

AKP krizleri çözemez

AKP, 1 Kasım seçimlerinden sonra sadece parlamenter aritmetik açısından ve karşısındaki burjuva muhalefetine geri adım attırarak anlamında sorunlarına çözüm bulmuştur. Ekonomi krize doğru sürüklenmektedir. Bunun için işçi sınıfına saldırmak dışında çözümleri yoktur. Dış politika krizdedir. Bu krize de emperyalizmle daha fazla işbirliği dışında çareleri bulunmamaktadır. Her iki politika da krizi derinleştirmekten başka işe yaramaz. AKP iktidarı eğer dün olduğu gibi yarın da CHP'den HDP'ye kadar muhalefetin "istikrardan yanayız" söylemi ile bu krizlerden kurtarılmazsa tepetaklak yıkılması kimseyi şaşırtmamalıdır.

Etnik ve mezhepsel kutuplaşmaya hayır! Sermayeye karşı kutuplaşmaya evet!

Nitekim Devrimci İşçi Partisi'nin politikası da bu krizleri derinleştirmek olacaktır. Biz ülkenin etnik ve mezhepsel temelde kutuplaşmasına karşıyız. Ancak bu kutuplaşmayı engellemenin yolu sermayenin, emperyalizmin saflarından kendine müttefik aramaktan, istikrar adına iktidarın üzerine gitmeme politikasından geçmiyor. 17-25 Aralık'la su yüzüne çıkmış dev yolsuzlukları unutmaktan geçmiyor, Suriye'de tekfirli teröre verilen desteğin, Reyhanlı'nın, Diyarbakır'ın, Suruç'un, Ankara'nın, Roboski'nin peşinin bırakılmasından geçmiyor. Yaklaşan ekonomik krizde hep birlikte fedakârlık yapmaktan hiç geçmiyor.

Hiçbir yolsuzluğu, hiçbir katliamı unutmayacağız. Ancak işçi sınıfını sermayenin karşısında kutuplaştırmadan, parlamenter aritmetiğin yerine sınıf çıkarlarının gerçeğini koymadan hesap soracak bir güce ulaşamayacağımızın da bilincindeyiz. Bugün ülkenin tüm fabrikalarında aşağı yukarı sandıktaki aritmetik geçerlidir. İşçi sınıfı henüz solcu da sosyalist de değildir. Ama her biri farklı partilere oy vermiş metal işçilerinin 2015 yılında göstermiş olduğu mücadele potansiyeli bizim üzerinde durduğumuz potansiyeldir. Emekçi halkı esenliğe çıkaracak güç buradadır.

Geleceği sınıf mücadelesi belirleyecek

AKP'den hesabı emekçiler soracaktır. Bu hesap, adaletsiz oylamalar için kurulacak sandıklarda değil fabrikalarda sorulacaktır. Bu sefer AKP ile birlikte diğer burjuva partileri de tarihin çöplüğüne doğru yol almaya başlayacaktır. İşçi sınıfı siyaset sahnesine sadece sermayenin hamisi sarayları yıkmak için değil emperyalist üsleri kapatmak için de çıkacaktır. İşçi sınıfı Gezi'de isyan eden halkı da, nefsi müdafaa yapan Kürt'ü ve Alevi'yi de yanına alacak ve halk, sermayenin karşısında gerçek birliğini sağlayacaktır. Biz, gerici kutuplaşmayı ülkeyi işçi sınıfı ve sermaye arasında kutuplaştırarak aşacağız. Çünkü sadece sermayeye karşı emekçi halkın oluşturduğu kutup ulusun çoğunluğunu bir araya getirebilir. Devrimci İşçi Partisi'nin yolu budur!

Sungur Savran

Elinden kaçırmak

Futbolda bazı pozisyonlar vardır. Oyuncu kendini neredeyse boş kale önünde bulur ama topu havaya diker, kalenin üzerinden dışarı atar. Öylesini yapmak daha zordur topu kaleye sokmaktan. Ama olur işte. HDP'nin 7 Haziran ile 1 Kasım arasında izlediği politika tam da böyle bir şeydi!

Hiç kimse 7 Haziran akşamı Türkiye'nin atmosferinin şimdiki tam tersi olduğunu unutmasın. Şimdi AKP ve Tayyip Erdoğan karşıtları bir bozgun havasında. Tuzu kuru olanlar "hangi ülkeye taşınmalı?" diye tartışıyor. 7 Haziran'dan sonra birkaç gün Tayyip Erdoğan'ın ağzını bıçak açmadı. Bilal ise nereye taşınmalı diye babasıyla tartışmıştır mutlaka, sonra İtalya'ya taşındı.

Politikada zamanlama her şeydir. Rakibiniz zayıfken bitirici hamleleri yapamazsanız fırsatı kaçırsınız, işler bir süre sonra tersine bile dönebilir. Hele bugün bütün dünyanın içinden geçtiği türden ağır ekonomik ve politik kriz dönemlerinde. Böyle dönemlerin ana özelliklerinden birini, Devrimci İşçi Partisi'nin bu yılın bahar aylarında toplanmış olan Üçüncü Kongresi bakın nasıl açıklıyor:

"Trotskiy'in *Lenin'den Sonra Üçüncü Enternasyonal*'de ve başka yerlerde geliştirdiği 'gelgitli gelişme' (...) kavramı burada anahtardır. Trotskiy tam da büyük kriz dönemlerinde kapitalist toplumun genel hareketinin her gelişmenin kısa süre içinde tersine dönüşmesi biçiminde şaşkınlık verecek bir seyir izlediğini belirtir."

Türkiye, 2013'ten, yani Gezi ile başlayan halk isyanından bu yana, dünya krizinin merkezlerinden biri olmuştur. Dolayısıyla, **1 Kasım seçimlerinde olan**, yani AKP'nin dalgayı tümüyle tersine çevirmesi, aslında **büyük kriz dönemlerinde toplumların gelişme yasalarına uygundur**. Böyle olması da rastlantı değildir: Toplumun çivisi çıkmıştır, kendini sürdürme mekanizmalarında sarsıntı vardır. Halk ise şaşkındır.

HDP, 80 milletvekili ile neler neler yapabilir! Hevallerimiz milletvekillerine, dokunulmazlık zırhına sahip, polis karşısında özel bir güce kavuşmuş aktivist olarak bakıyor! Onu yapınlar, helal olsun! Ama sadece o mudur 80 milletvekiliyle yapılabilecek? Bir tek meclis divanı oluşur oluşmaz **55 milletvekili ile 17-25 Aralık konusunda meclis soruşturması önergesi vermek bile muazzam bir etki yaratırdı**. CHP ya

mecburen desteklerdi, ya 1 Kasım seçimlerinde bir bölüm oyu HDP'den (geri) almak bir yana, seçmenin önemli bir yeni bölümünü HDP'ye yitirdi. CHP HDP'nin yanına gelirse, MHP korkunç teşhir olurdu!

Yapılabilecekler bundan ibaret de değil. *Gerçek* gazetesi ve sitesi, en önemlisi **tek madde-lik yasa tasarıları** olmak üzere birçok başka yol da önerdi Haziran ve Temmuz ayları boyunca. Tabii bütün bunlar yapılacaksa, bütün sene çalışmış olan meclisler için öngörülmuş yaz tatilini iki defa parmak kaldırıp yorulan (!) yeni meclis için kabul etmemek, meclisi açık tutma mücadelesi vermek gerekirdi! Meclis kapandı. Hükümet de sadece geçici işlere bakan bir memurlar heyeti haline gelmiş olduğundan, ülkede tek iktidar odağı kaldı: Recep Tayyip Erdoğan!

AKP bugün hâlâ güçlü ise, bunu önemli ölçüde Kürt hareketinin ağır hatalarına borçlu. Önce 2013 Haziran'ında Diyarbakır'ı Taksim'le el ele tutuşturmayarak Erdoğan'ın düşürülmesi fırsatını kaçırdı. O zaman "bizimle müzakere yapmaya yatkın tek gücü neden düşüreyim?" diye düşündü. Biz de "Erdoğan'a ve AKP'ye yatırım yapılmaz" dedik. Kim haklı çıktı?

İkinci büyük hatayı HDP solun çoğunluğu ile paylaştı. 17-25 Aralık ertesinde Erdoğan düşmenin eşğine geldi. HDP ve sol ise 30 Mart'ı bekledi.

Bir maçta bir top boş kale önünde havaya dikilebilir. "İnsanlık hâli" deriz Türkçe'deki güzel deyimle. Ama iki yıl içinde üç defa rakibin çok zayıf olduğu anlar değerlendirilemezse, kimse o rakibi yenemez! Üstelik bu "insanlık hâli" diye açıklanamaz artık. Avrupa Birliği'nin, TUSİAD'ın, "yetmez ama evet" iflas edince HDP'nin başına bela olmuş sağlı sollu liberallerin telkinlerine kulak vermenin mantıksal sonucu olur.

Neyse ki toplumların gelişme yasaları bütün öznel müdahalelerden daha güçlüdür. Tayyip Erdoğan ve AKP "gelgitli gelişme" yasasından yararlanarak geri geldiler. "Gelgitli gelişme" yarın onları da bir kez daha düşüşün eşğine getirecektir. Bakın, Erdoğan ne yaptı yenilince: Ağlaştı mı, stratejisini mi hazırladı? Siz ne biçim solcusunuz ki ağlaşıp duruyorsunuz?

Bizim için görev bellidir: İşçi sınıfı içinde örgütlenmek, bir öncü partiyi güçlü biçimde inşa etmek ve dalga yeniden tersine döndüğünde rakibi bitirmek.

Mustafa Kemal Coşkun**Gayri nizami kapitalizm ve yeni anayasa**

Seçimler bitti ve kimi sosyalistleri bir yenilmişlik ve şaşkınlık duygusu kapladı. Sanki önceden yüzde 20'lerde oy alırken son seçimde yüzde 49 oy almış bir parti var karşımızda! Daha da ötesi, sanki gerçek bir seçim yapılmış da bunun karşısında Kürt hareketi ve sosyalistler gerilemiş, dolayısıyla yenilmiş. Sanki sosyalistler her seçimde neredeyse oyların dörtte birini alıyormuş da bu sefer epey bir gerilemişler gibi, bir şaşkınlık var ortada. Oysa Marksizm'in diğer siyasal perspektifler karşısındaki en büyük gücü, geleceği çok daha isabetli biçimde görebilmesinden gelir. Her seçim karşısında bu derece şaşkınlığa ve yenilmişlik duygusuna kapılmak, olsa olsa dünyayı ve ülkeyi Marksist bir yöntemle kavrayamamaktan kaynaklanıyor olmalı. Durum bu olunca ileriki dönemde iktidar içerisinde ortaya çıkacak olası bir çatlak da bu durumda olanları çok şaşırtacaktır herhalde.

Ancak bu yazıda bahsetmek istediğimiz konu seçim sonuçları değil. Zira asıl mesele bundan sonra başlıyor ve sosyalistlerin çok dikkatli bir politika izlemelerini gerektiriyor.

Diyebiliriz ki AKP, iktidar olduğundan beri "gayri nizami" bir kapitalizmin baş temsilcisidir. Zira bir taraftan küçük ve orta boy taşra sermayesinin önünü açacak politikalar üretirken, diğer taraftan sendikal örgütlenme, toplu pazarlık ve grev hakkı konularında askeri darbeden sonraki dönemde bile hayal edilemeyen yasalar getirme marifeti AKP'ye aittir. Emegün her türlü sermayenin kölesi haline getirmek için olmadık kılıflarla yollarla başvuran yine bu iktidardır: Ne zaman emek karşıtı bir yasa çıkarsa buna "reform" demektir. Üstelik bütün bunlar, iktidar zaten olağanüstü esneklikte bir ahlak anlayışına sahip olduğundan, kapalı kapılar ardında yapılan pazarlıklarla, rüşvetle, tehditle, şantajla vb. türden "nizami olmayan" yollarla yapılmıştır. Tabii bütün bunlar, gece yarısı, karanlıkta ve dolambaçlı yollardan, birbirine benzemeyen her meseleyi tek bir torbaya doldurarak kaçak ve kaçamak biçimde yapılmıştır ki, halk yapıları reform zannetsin.

Bu çerçevede 1 Kasım seçimlerinin bittiğinin hemen ertesi günü yapılan tartışmanın "yeni anayasa" üzerine başlaması tesadüf değildir. Geniş toplum kesimlerine "reform" diye yutturulmaya çalışılacak bu yeni anayasada neler olacağı çok açık: Esnek zamanlı ve güvencesiz, evden ve uzaktan çalışmanın yasal zeminine oturtulması, geçici işçiliğin yaygınlaştırılması, kamu çalışanlarının iş güvencesinin ortadan kaldırılması, performans sisteminin yaygınlaştırılması vb. türden birçok emek karşıtı madde. Dolayısıyla yeni anayasa, en genel olarak ülkenin ekonomik, siyasal ve kültürel açıdan dünyadaki küresel neoliberal sisteme uyarlanma sürecinin hukuksal yapısını oluşturmayı hedefliyor. 12 Eylül darbesinin altında yatan en temel mantık da ülkeyi Reagan ve Thatcher tarafından başlatılan neoliberal sermaye birikim sürecine hazırlamak olduğuna göre yeni bir anayasanın hedefledikleri açısından bu darbeden farklı olacağını düşünmek yanlış olur. Yeni anayasa işçi ve emekçilerin ihtiyaç ve taleplerinden kaynaklanmıyor sonuçta. Dolayısıyla yeni bir anayasanın temel ruhu ve mantığı her şeyi piyasaya bırakarak yeni bir sermaye birikim sürecinin yaygınlaşmasını sağlamaktan başka bir şey değildir. Yani yeni anayasa, gayri nizami kapitalizmi güvence altına alır. Elbette ki anayasa koyacakları sözüm ona birkaç "demokratik" maddeye "hayır" dememek için anayasanın bütününe birden "yetmez ama evet" diyecek öngörü fakiri "solcular" da çıkacaktır kuşkusuz.

İktidarın son seçimle elde ettiği gücü baskı ve sömürüyü artırmak için kullanacağı çok açık. Bu çerçevede, oturup seçim sonuçlarına hayıflanmaktansa ileriki günlerde karşımıza çıkacak bu türden saldırılara karşı işçi ve emekçilerle birlikte nasıl hareket edileceğini düşünmek zamanı geldi de geçiyor bile.

İstikrar için koalisyonundan, başkanlığı ve yeni anayasayı tartışmaya!

1 Kasım seçimlerinin ardından meclis çoğunluğunu elde eden AKP'nin gasp ettiği güçle daha fazla saldırmak istediği görülüyor. Yükselen savaş ve gerici ortamında HDP cenahından gelen, başkanlık sisteminin kabul edilebileceğine dair açıklamalar büyük tepki uyandırdı. Önce HDP sözcüsü Ayhan Bilgen'in konu ile ilgili "Başkanlık sistemi dahil tüm modeller tartışılabilir. Ancak tek adamlık gibi özgürlüğü kısıtlayıcı bir yapı olmaz. Toplumun ihtiyacı bu değil" şeklindeki açıklaması tartışmanın fitilini ateşledi. Ardından Dengir Mir Mehmet Fırat'ın "Saddam usulü bir başkanlık usulünü kabullenemeyiz. Çünkü orada demokrasi yok. Amerika, Meksika tipi bir öneri gelirse de referanduma da gitmeden Genel Kurul'da kabul ederiz. Bir çekincemiz yok" ve Celal Doğan'ın "Başkanlık sistemi, demokrasinin içerisinde bir sistem. Buna itirazım yok ama nasıl bir başkanlık isteniyor bunun tartışılması gerekir" şeklindeki açıklamaları üst üste geldi ve HDP'nin, başkanlık tartışmasını mevcut durumda dahi meşru görmüş olduğu anlaşıldı.

Daha sonra Ayhan Bilgen tivit atarak sözlerini düzeltmeye çalıştı. Nihayet Demirtaş bir açıklama yaparak şunları söyleme ihtiyacı duydu: "Türkiye'nin yeni Anayasaya ihtiyacı var. Tartışmanın başkanlık sistemi üzerinden yapılması yanlıştır. Güçlendirilmiş demokratik parlamenter sistemle,

güçlendirilmiş yerinden yönetim istiyoruz. Başkanlık tartışması konusunda tutumumuzu değiştirecek hiçbir şey görmüyorum."

Ülke daha yeni her yanından adaletsizlik fıskıran, adı seçim olan özünde ise oylamadan ibaret bir seçimden çıkmıştır. Demirtaş, Anayasa gereği hükümete verdiği bakanlara mobbing uygulanan, adayları öldürülen, katıldığı mitingler bombalanan, tek bir miting yapamayan, milletvekilleri ilçelere sokulmayan, seçmenleri sokağa çıkma yasakları ve kuşatmalar sonucunda yerinden yurdundan göç ettirilmiş olan partinin başkanıdır. Demirtaş defalarca AKP'nin ve Erdoğan'ın yolsuzluklarını ve cinayetlerini gündeme getirmiş ve hesap soracağını söylemiştir.

Şimdi, AKP ve Erdoğan gerici odakının, adaletsiz bir seçimin sonucunda çoğunluğunu elde ettiği mecliste Demirtaş, yeni bir Anayasa tartışması yürüteceklerini açıklamaktadır. Dediğine göre yanlış olansa sadece ve sadece bu tartışmanın başkanlık sistemi üzerinden gerçekleştirilmesidir.

Demirtaş, başkanlık üzerinden tar-

tışmayı yürütmek yanlıştır diyor. Peki, tartışmayı ne üzerinden yürüteceksiniz? Demirtaş, AKP ve Erdoğan'la bağımsız yargıyı mı tartışacak, toplantı ve yürüyüş hakkı özgürlüğünü mü? Kadınların eşitliğini mi tartışacak, özgürlük ve eşitliğin teminatı olan laikliği mi? Alevilerin inanç hürriyetini mi? İşçi cinayetlerini mi? Taşeron işçi sorununu mu? Kamu emekçilerinin grevli toplu sözleşme hakkını mı?

Demirtaş, AKP ve Erdoğan hakkındaki tespit ve değerlendirmelerinin arkasındaysa bunun gereğini yapmalı ve gasp ettiği iktidarla ve elde ettiği meclis çoğunluğuyla suçlarını örtmeye çalışan iktidardan hesap sormak üzere partisini seferber etmelidir. 17-25 Aralık'tan MİT TIR'larına, Suruç'tan Ankara'ya sorumlu olan iktidardan hesap sormadan tartışmayı nereden başlatırsanız başlatın geleceğiniz yer aynı olacaktır.

Son dönemde ülke siyasetinde "Kandırıldım" demek çok moda. Ama Demirtaş kandırılacak biri değil. Yarın halkın karşısına çıkıp kandırıldım diyecek hâli de yok. O hâlde halkı da kandırmamalı.

ABD'den AKP'ye jet uyum

"Sermaye çevrelerinin, emperyalist odakların ve AKP içi muhaliflerin hızla yeni iktidara yanaştıklarına tanık olacağız." Böyle diyordu "Seçim değil oylama yapıldı! AKP iktidar gaspına devam ediyor! Çözüm grevde, isyanda, serhildanda!" başlıklı 1 Kasım tarihli DİP Bildirisi.

Bu satırların üstünden yaklaşık 72 saat geçti geçmedi, ABD'nin DAİŞ'e karşı Irak ve Suriye'de yürüttüğü Doğan Kararlılık Operasyonu'nun sözcüsü Albay Steve Warren, Pentagon'da düzenlenen basın toplantısında bir gazetecinin, "Üst düzey bir Savunma Bakanlığı yetkilisi, ABD'nin YPG'ye artık silah ve mühimmat vermeyeceğini söyledi. Bu durum böyle ise Türkiye ile ilgili başka bir durum ortaya çıkıyor. Buna ne dersiniz?" şeklindeki sorusuna şöyle cevap verdi: "Artık YPG'ye silah ya da mühimmat sağlamıyoruz. Daha önce havadan balyalar hâlinde sağladığımız silahlar, Suriye-Arap koalisyonu içindi. Bundan sonra gelecekte yapılacak silah ve mühimmatlar Arapların başını çektiği Suriyeli muhaliflere gidecek. Şu andaki politikamız bu."

Hatırlanacak olursa sadece Ağus-

tos ayında, ABD'nin aynı yetkilileri, YPG'nin "hâlihazırda eğitimli, yetkin, organize" olduğuna dikkat çekmiş, IŞİD'le savaşırken taraf değiştirme veya örgütten kaçma riski olmadığını vurgulamış ve YPG'nin Suriye'de savaşan "en etkili" kuvvet olduğunun altını çizerek, başarısızlıklarıyla gündemden düşmeyen eğitim-donat programı yerine YPG'yle işbirliği yapacağını açıklamıştı. Aynı kaynaklar devam eden günlerde de, Eylül ayının başında "YPG'yi terör örgütü olarak görmediklerini" açıklamış ve bu iktidar çevrelerinde, yandaş medyada ve başta MHP olmak üzere milliyetçi/ırkçı gruplar içinde büyük tartışma yaratmıştı. Son olarak Ekim ayının başlarında ise bu "dostane" tavır doruğa çıkmış, ABD YPG'ye 110 palet (yani 27 konteynır, toplam 40 ton) silah ve mühimmat göndermişti.

ABD ile dirsek temasının tehlikeleri ve riskleri üzerine gazetemizde ve Gerçek sitesinde de yayınlanan bir dizi yazı ile Kürt hevalerimizi uyarmış, emperyalizmle herhangi bir düzeyde yan yana gelmenin "şeytanla işbirliği" anlamına geldiğine dikkat çekmeye ça-

lışmıştık. Bu, işin başka bir boyutu. Şu anda esas ve yakıcı olan boyutu ise son yapılan açıklamayla ABD'nin "fabrika ayarlarına" jet hızıyla dönüp, 1 Kasım seçimleri ile tek başına iktidarı almış olan AKP'ye tekrar ve derhal en sıcak "dost ve müttefik" duygularla yanaşmış olmasıdır. Bu tabloyu tamamlayacak başka bir gelişme ise T.C. Dışişleri Bakanı Feridun Sinirlioğlu'nun seçim sonrası ilk temaslarına İKBY (Irak Kürdistan Bölgesel Yönetimi) Başbakanı Neçirvan Barzani'yi ziyaret ederek başlamış olmasıdır.

Emperyalizmin bu jet hızlı ve ikiyüzlü tavrı gelecekteki işgal ve saldırı senaryoları açısından; umarız başta PYD/YPG olmak üzere herkesin yeterli dersi çıkarması için, "anti-emperyalizm" kavramını tekrar lügatlerine dâhil etmeleri için, Kürtlerin ne kuzeyde, ne güneyde, ne doğuda ve ne de batıda **Kürt halkı ve diğer ezilen halkların direnen ve mücadele eden unsurları dışında bir gücü ve dayanağı olmadığını** görmesi için vesile olur!

Piyasalardaki bahar havasına aldanmayın, kış geliyor!

Seçim öncesi iktisat profesörü bir köşe yazarı şöyle diyordu: "Kötü haber vermeyi sevmem, felaket tellalı değilimdir ama ABD medyasından gelen sanayi sektörünün durumuyla ilişkili haberler iç açıcı değil. (...) ABD sanayi üretimi 2015 Eylül ayında son iki yılın en düşükünde ve satılmayan ürün stokları da yüksek. Biz de bir an evvel bir hükümet kursak iyi olur!"

Türkiye büyük burjuvazisinin yukarıda ifade edilen endişe ve özelemleri, anlaşılabilir, seçim sonrası AKP'nin tek başına hükümet olmasıyla yerini "piyasalarda" bahar havasına terk etmiş benziyor. Kriz çıkıncaya kadar ekonominin gidişatına genellikle pembe gözlüklerle bakan patronlar "işimize

gücümüze bakalım" diyorlar. Ancak patronların abartılı iyimserlik ve güvenle piyasaların canlanacağı beklentilerinin peşine takılmak, emekçilere ve ezilenlere safdil bir umut aşılaktan öteye gidemez. Zira Türkiye ekonomisini de doğrudan etkileyen küresel ekonomi "iklimi" giderek buz tutmaya doğru gidiyor. Dünya ekonomisinin önde gelen kapitalist ülkelerinde durgunluk daha da derinleşiyor, üstelik burjuvazinin şu ana kadar bir çözüm üretmemiş olması da büyük bir çöküş olasılığını gündemde tutuyor. "Yükselen piyasalar" diye nitelendirilen, içinde Türkiye'nin de bulunduğu bazı Gelişmekte Olan Ülkelerde (GOÜ) de durgunluk eğilimi gi-

derek güçleniyor. İMF yakın zaman önce yayınladığı raporunda "yükselen piyasalar"a dâhil Çin, Brezilya, Güney Afrika, Türkiye gibi ülkelerin durgunluğa girme olasılıklarının yüzde 50'ye yakın olduğunu belirtti. Bu tespit küresel krizin 3. evresine girmekte olduğumuz ve bu evrede dünya çapındaki uzun durgunluğun merkez üssünün gelişmekte olan ülkeler olacağı öngörüsüyle de örtüşüyor.

Birçok burjuva iktisatçısının dünya ekonomisinin uçurumun eşiğinde olduğu benzetmesinden hareketle, Türkiye ekonomisinin uçuruma en yakın (onlar "kırılgan" diyorlar) ülkelerin başında olduğunu söyleyebiliriz. Çünkü GOÜ'ye yönelik sermaye akım-

larının azalma eğilimi daha da güçleniyor, Çin'de ekonomik büyümenin iyice yavaşlaması diğer GOÜ'yü olumsuz yönde etkiliyor, başta Avrupa ülkelerindeki durgunluk ve Ortadoğu'daki siyasi gerilimler bu bölgelere yapılan ihracattaki mevcut düşüş eğilimini daha da şiddetlendiriyor. Bu somut gelişmeler Türkiye ekonomisi için şu sonuçları doğuruyor: Son bir yıldır ihracat sürekli düşüyor. İhracatın artmadığı durumda iç talebi canlandırma çabaları, ithalatın ve buna bağlı olarak cari açığın daha da büyümesine, aynı zamanda hem özel sektörün dış borçlarının hem de içeride hane halkı borçluluğunun artmasına yol açıyor. Dış borçların, bunun içinde özellikle

özel sektörün dış borçlarının yüksekliliği ve bunların yarısının kısa vadeli oluşu, küresel ekonomideki en ufak bir sarsıntıda ülkenin iflasın eşiğine gelmeye hazır bir konumda olduğunun işaretleri. İşsizlik şimdiden resmi (!) rakamlara göre yüzde 10'u geçti. Gerçekte yüzde 20'lerde. Özel şirketler borçlarını ödeyemeyecek hale gelince bir yandan işten çıkartmalarla işsizlik daha da artar, öte yandan patronların borçları "kamu" borcu haline gelir. Amerika'da 2008'de pek çok banka, otomobil şirketi batınca, devlet bu borçları üstlendi. Özetle ekonomik kriz bu defa daha sert geliyor diyor. Burjuvazinin saldırıları yakında başlayacaktır, hazırlanalım.

**ÖZGÜR
ÜNİVERSİTE**

**Özgür Üniversite'de
"Sosyalizmin Ekonomi
Politikası" dersleri başladı**

Özgür Üniversite'nin sonbahar dönemi seminerlerine *Devrimci Marksizm* dergisinin yazarları da kolektif bir katkıda bulunuyor. Belki uzun yıllardır ilk kez Özgür Üniversite'de 20. yüzyılda yaşanmış olan sosyalist inşaa deneyimleri, teorik ve tarihi bir perspektifle masaya yatırılıyor, başarılarının ve başarısızlıklarının nedenleri ele alınıyor. Berlin Duvarı'nın çöküşünün 25. yıldönümünden bir yıl sonra, Sovyetler Birliği'nin çöküşünün 25. yıldönümüne bir yıl kala kapitalizm, yeniden ağır bir krizin içine girmiş durumda. Tam da böyle bir dönemde bu seminer dizisi, sosyalizmin sorunlarını yeniden gündeme getiriyor, geleceğin devrimlerinin eski deneyimlerle aynı sorunlara maruz kalmaması için geçmişin dinamiklerini kavramaya çalışıyor. 10 oturumluk seminer dizisinde, önce Marksizmin, kapitalizme ve sosyalizme teorik yaklaşımı inceleniyor. Ardından

SALI
19.00-21.00
**SOSYALİZMİN
EKONOMİ POLİTİKASI**

**BURAK GÜREL, KURTAR TANYILMAZ,
ÖZGÜR ÖZTÜRK, SUNGUR SAVRAN**

**BAŞLAMA TARİHİ: 27 EKİM SALI
(10 HAFTA)**

Sovyetler Birliği, Çin ve Küba deneyimleri somutluğu içinde ele alınıyor. Seminer dizisi, bu deneyimlerin derslerini çıkarma çabasıyla sona eriyor. *Devrimci Marksizm* dergisi yazarlarından Burak Gürel, Kurtar Tanyılmaz, Özgür Öztürk ve Sungur Savran'ın konuşmacı olarak görev aldığı seminerler, salı günleri saat 19.00 ile 21.00 arasında İstanbul Özgür Üniversite'de yapılıyor.

Devrimci İşçi Partisi Tuzla bürosunu açtı

Devrimci İşçi Partisi (DİP), İstanbul'daki ikinci bürosunu, uzun süredir yoğun bir örgütlenme faaliyeti yürüttüğü, kimya, deri, metal sektörlerinden fabrikaların ve birçok tersanenin bulunduğu büyük bir işçi havzası olan Tuzla'da açtı.

17 Ekim'de gerçekleştirilen açılış etkinliği DİP Genel Başkanı Sungur Savran'ın katılımıyla gerçekleşti. Sungur Savran etkinlikte yaptığı konuşmaya, Tuzla bölgesinin sınıf mücadelesi açısından önemine değinerek başladı. Tuzla tersanelerinde çalışan işçi yoldaşlarımızın, dostlarımızın geçtiğimiz 1 Mayıs'ta "Taşeron yasaklansın, herkese güvenceli iş!" pankartıyla önce tersane yolunu kapatarak gerçekleştirdiği yürüyüşle, sonra da

Beşiktaş'a kadar gelip alandaki tek işçi pankartını coşkuyla yükselterek DİP'in gurur kaynağı olduğunu vurguladı. Daha sonra, Mayıs ayında önce Bursa'da başlayıp sonra birçok kente yayılan, sadece Türkiye'de değil, dünyanın birçok ülkesinde yankı bulan büyük fiili metal grevleri dalgasına değindi. Metal grevleri tüm coşkusuyla devam ederken, grevdeki Gölcük Ford fabrikasını ziyarete giden tersane işçisi yoldaşlarımızın, sınıf dayanışmasını yükseltmek ve mücadeleyi büyütmek adına çok önemli bir adım attığının altını çizdi.

Farklı sektörlerden işçilerin soru cevap ve katkılarıyla devam eden etkinlik, oldukça sıcak bir sohbet havasında ilerledi. Tersane işçisi bir yoldaşımız, gemileri

yürütenin ayakkabı kutularındaki paracıklar yahut suyun kaldırma kuvveti değil, tersane işçilerinin alınteri olduğunu söyledi. Tuzla bölgesindeki 52 tersanede çalışan işçilerin hepsini bir tersanede çalışıyormuş gibi düşünerek örgütlenmek gerektiğini belirtti. İşçi sınıfını bölen, güvencesizliğe iten, iş cinayetlerine kapı açan taşeron sistemini ancak bu şekilde mücadele ederek yıkabileceğimizi vurguladı.

Devrimci İşçi Partisi Tuzla bürosunun açılışı mütevazı ama önemli bir adım. DİP'in işçi sınıfının stratejik mevzilerinde örgütlenme çabası ve kararlılığının bir sonucu. Bu çaba ve kararlılık Tuzla'da, başta tersane olmak üzere farklı sektörlerde ve fabrikalarda devam edecek.

AKP hükümeti kaç iş

1 Kasım oylamasını AKP kazandı ya, şimdi birçok işçinin hayatı tehlike! Yeni hükümet birçok alanda işi sınıfının haklarını budamak için aktif politikalar izleyecektir. Bir alanda ise parmağını kıpırdatmayacağı için işçiler ölecektir. "İş kazası" diye bilinen olaylarda binlerce işçi hayata veda edecektir. Yani AKP iktidarı altında işçiler sadece haklarını ve kazanımlarını değil, hayatlarını da yitirecektir! Bu yıl, "iş kazası" diye bilinen olaylarda ölen işçilerin sayısı, daha onuncu ayda 1.500'e yaklaşmıştır. Bu demektir ki, 2015 yılı sonuna geldiğimizde iş cinayetlerinde ölenlerin sayısı 1.800 dolayında olacaktır. AKP Türkiye'yi devraldığında iş cinayetlerinde ölen yıllık ortalama işçi sayısı 1.300 dolayında idi. Şimdi bakın nerelere geldi! Hiç de gerçekçi olmamakla birlikte, bazıları AKP'nin dört yıl iktidarda kalacağına inanıyor. Bu doğru olsa, 7-8 bin işçinin hayatı 1 Kasım'da tehdit altına girdi demektir. İşçi sağlığı ve iş güvenliğinin, maliyetlerin düşük kalması için ihmal edilmesi, iş güven-

liği görevlisinin patronun bordrosundan para alıyor olması, kimi sektörde iş güvenliği önlemlerinin denetiminin özel şirketlere teslim edilmesi gibi vahim uygulamalara dokunmadan iş cinayetlerine çözüm bulmak mümkün değildir. Bunlara dokunmak ise sermayeye yeni maliyetler getirecektir. Dolayısıyla, AKP tıpkı diğer patron partileri gibi bu tür düzenlemelere gitmez. Ancak çok büyük mücadeleler bu partiyi ve hükümetlerini bu alanlarda adım atmaya itebilir. AKP'ye oy vermiş işçiler de dâhil işçi sınıfı hayatını savunmak için bile mücadele etmek zorundadır.

Özel istihdam büroları: ücretli kölelikten düpedüz köleliğe!

AKP'nin yıllardır yerleştirmeye çalıştığı uygulamalardan biri de özel işleme biçiminde kurulacak istihdam bürolarının, ilişki kurdukları işçileri sağa sola kiralık mal gibi yollamasının sağlanmasıdır. Türkiye'de istihdam piya-

rasında geleneksel olarak hep bir kamu kuruluşu faaliyet göstermiştir. Eskiler İş ve İşçi Bulma Kurumu'nu bilir, şimdiki kuşaklar ise İşkur'u. Ama son dönemde insanların işsiz kalmasından yararlanarak para kazanmaya girişen birtakım işletmeler için yeni bir yasa kabul edilmiştir. Şimdi ise çok daha ötede bir uygulamaya geçmek istiyor AKP hükümeti: özel istihdam büroları, kendilerine gelen iş arayan işçiyi, kendileri işe alacak ve geçici elemana ihtiyacı olan başka işletmelere bu işçileri kiraya vereceklerdir. Tabii böylece gerçek işyerinde işçiler örgütlenmemiş olacak, işçi açısından haklarını korumak için mücadele olanağı tamamen ortadan kalkmış olacaktır. Kapitalizmde işçi zaten ücretli kölelik yaşamaktadır, şimdi düpedüz kölelik yaşayacaktır!

AKP'nin taşeron aldatmacası gerçekler

1 Kasım seçimlerinde tek başına iktidar olan AKP'nin taşeronlara kadro vaadinin seçimlerden sonra büyük bir balon olduğu ortaya çıktı. AKP, bırakın taşeronu kaldırmayı, kamuda taşeron düzenlemesi yaparak, taşeron kölelik sistemini olağanlaştırıyor. Bunun yanında kamu emekçilerinin iş güvencesini kaldırıyor. Yani AKP, kamu emekçilerinin görece daha güvenceli olan iş güvencesini, taşeron emekçilerin seviyesine çekerek patronlara büyük bir hizmet yapmış oluyor.

Asıl iş-yardımcı iş hilesi

AKP, buna göre kamuda çalışan 650 bin taşeron işçinin 200 binini kadroya alacak. Kalan 450 bin işçi taşeron sefaletine katlanmaya devam edecek. 200 bin kişi ise, "asıl işi yaptıkları" gerekçesiyle kadroya alınacaklar. Büyük hile burada başlıyor. Yasalara göre zaten taşeron işçiler, asıl işi yapamıyorlar. Yani, zaten bu 200 bin işçi kazanılmış davalar sonucunda yasal olarak kadroya geçirilmesi zorunlu olan kişilerden oluşuyor. Hastanelerde ve üniversitelerde yıllardır Dev-Sağlık İş'in, Taşışder'in (Taşeron İşçileri Dayanışma ve Yardımlaşma Derneği), Genel İş'in, Sosyal-İş'in, karayollarında Yol-İş sendikasının ve birçok başka kurumun ve bireysel olarak işçilerin açtığı sayısız dava sonucunda on binlerce taşeron işçisinin "asıl işi yaptıkları" kanıtlanmış, mahkemeler tarafından kadroya alınmaları gerektiği belirtilmişti. Ayrıca kamunun üzerine milyarlarca liralık tazminat yükümlülüğü çıkınca (sadece karayollarındaki 8 bin işçi için mahkeme 675 milyon lira tazminata hükmetmişti) iş artık sürdürülemez duruma geldi. Şimdi AKP'nin yaptığı bir lütf değil bir itiraf. AKP, tek başına hükümet olduğu yıllarda

yasaları uygulamadığını, zaten kadroya geçmesi engel olduğunu itiraf ediyor.

Özel sektörde taşeron kamu emekçilerinin iş

Kamuda çalışan 450 bin taşeron sefaletini çekerken, özde çalışan 1,5 milyon işçi de tabii olmaya devam edecek. sermayesinin, sonuna kadar bu durumu bırakın daha da pekiştirmeyi hedefliyor. 657 sayılı devlet memurları kanunu kaldırarak kamu emekçilerinin taşeronlaştırılmasını yapıyor. 657 kalktığında taşeron işçisinin hangi duruma geçmesi istenilen ücretli öğretmenlik adı altında adeta öğretmenimizin hâline

Tek yol mücadele, sendikalar seferberliği

Bizler, kamuda ya da taşeron sisteminin tarafsızlığını gömülmesini, kaldırılmasını her emekçiye güvenceli savunuyoruz. Taşeron işçileri değil, kadrolu işçilerin mücadelesidir. Emlak işçilerinin de mücadelesidir. Yukarıda açıklandığı gibi taşeron emekçilerinin de mücadelesidir. Ayrımlarımıza son veremeyiz, işçi düşmanı yasalarınla tüm gücümüzle mücadele etmeliyiz. Var olan kazanımlarımızı korumak için emekçilere işçilerin mücadelesi, grev, direniş dahil tüm silahlarımızı kullanmalı, mücadelemizi bu doğrultuda seferber

AKP'nin asgari ücret tuzağı!

AKP seçimden önce asgari ücret vaadi yarısına 1300 TL ile arka sıralardan katılmıştı. Seçimlerden tek başına iktidar olarak çıkan AKP'den şimdi bu vaadini gerçekleştirmesi bekleniyor. Ancak AKP'den Ali Babacan'ın ağzından hemen düzeltme geldi: "Biz asgari ücreti 1300 yapacağız demedik, asgari ücret komisyonuna önereceğiz dedik." Ekonomi Bakanı Nihat Zeybekçi de 1 Ocak tarihini verdi ama geri adımın yolunu da yaparak: "Ocak ayından itibaren teknik olarak bir anayasal ve hukuki bir sıkıntısı yoksa ocak ayı diye tahmin ediyoruz." Bakalım hukuku kendi çıkarına göre istediği gibi eğip büken AKP, Ocak'a kadar patronlarla kafa kafaya verip nasıl bir "hukuki sıkıntı" üretecek göreceğiz.

Öyle görünüyor ki asgari ücretli 1300 TL'yi yerinde oturarak alamayacak. Asgari ücretlinin mutlaka bu vaadin hayata geçmesi için mücadele etmesi gerekecek. Asgari ücret 1300 TL oldu diyelim, problem yine bitmiyor. Öncelikle 1300 TL asgari ücretin ne menem bir lütf olduğunu görelim.

Sene başında 2,33 olan dolar kuruna göre 1000 TL tutarındaki asgari ücret 429 dolardı. Eğer dövizdeki artış asgari ücrete yansıtılmış olsaydı, bu yazı yazıldığı esnada 2,84 olan döviz kuruna göre asgari ücretin zaten 1218 TL olması gerekirdi. Bilindiği gibi dövizdeki son düşüşten önce dolar 3 TL seviyesine kadar çıkmıştı. 2016 yılında

yine doların 3 TL seviyelerine çıkacağını öngörürsek bu rakamın zaten 1287 TL olmasını gerektiğini görürüz. Bir de buna Merkez Bankası tarafından sürekli olumsuz yönde revize edilmekte olan enflasyonun 2016 yılında çift hanelere çıkma eğiliminde olduğunu ekleyin. Ortada işçiye bir lütf değil bütünü bir kandırmaca olduğunu görürsünüz.

Ancak dahası var. Asgari ücret ve lev ki 1300 TL oldu, derhal patronlar koro halinde ağlamaya başlayacaktır. Ekonomi bakanı önden patronlara güvenceyi verdi: "Bu asgari ücretle ilgili bazı sektörler, küçük ölçekli kuruluşlarda ve KOBİ'lerde eğer bir mağduriyet ve sıkıntı varsa, maliyetleri artıran bir unsur varsa, rekabetimizi Türkiye olarak kısıtlayan bir ekstra yük getiriyorsa, hükümet olarak bununla ilgili çalışmalar zaten yapıyoruz. O anlamda iş adamlarına ve iş dünyasına da gereği yapılacaktır." Bu gereğinin nasıl yapılacağı muamma, net olarak açıklanmıyor. O halde biz bu "gereğinin" daha önce nasıl yapıldığını bakalım. 2011 yılının mayıs ayında dönemin Başbakanı Erdoğan, Tekstil Sanayicileri Derneği'nde yaptığı konuşmada 2 milyon kişinin çalıştığı sektörde, sadece 350-400 bin işçinin sigortalı çalıştığını söyledikten sonra "bunun farkındayız, biliyoruz ama katlanıyoruz" diyerek sömürüye en tepeden yeşil ışık yakıyordu. Tekstil çalışanlarının geçen yıllar içindeki durumu ortada. Sigortasız çalıştırma-

nın yaygınlaşacağı, hatta asgari ücreti bankaya yatırıp bir kısmın elden geriye alma gibi Türk patronlarının geliştirdiği son model sömürü yöntemlerinin artacağı ve tüm bunlara yine en tepeden bilindiği halde göz yumulacağı bir döneme giriyoruz.

Peki ya asgari ücretten fazla alanlar. 1000-1300 TL net ücret alan tüm çalışanların ücreti otomatik olarak 1300 TL olmak zorunda kalır. Ancak 1301 TL ücret alan için asgari ücretteki artışın hiçbir etkisi olmaz. Dolayısıyla da bugün 5 milyona yakın olan asgari ücretlinin sayısı belki de iki katına çıkacaktır. Asgari ücretle daha yüksek ücret alan işçiler arasındaki fark kapanacaktır ama AKP'nin patron dostu ve işçi düşmanı politikaları sayesinde, alım gücünü gerçek anlamda arttırmayan, adeta kaşıkla verilen bu artış sonradan işçiden keçeyle alınacaktır.

Nasıl mı? AKP'nin kıdem tazminatını kaldırarak fona devrettiğini düşünelim. İşçi tazminatını patronun değil fonanın olacak. Patron böylelikle işçilerini maliyetsiz çıkartma olanağına kavuşacak. İşsiz sayısı artacak. 1500 TL ücret alan işçi kıdemini hiç kesintisiz fonadan alsaydı bile tekrar ancak 1300 TL'den iş bulabilecekti. Ya da kayıt dışı 1200 TL kim bilir? İşte böylece 1300 TL asgari ücret işçi sınıfının burnundan fitil fitil getirilecek. Tabii bu tuzağa düşmez de örgütlenmeyi ve mücadeleyi büyütürsek o başka!

İşçi öldürecek?

Kıdem tazminatı hakkımızı savunalım

AKP'nin 1 Kasım'da yapılan oylamanın ardından meclis çoğunluğunu elde etmesi ile başta asgari ücret olmak üzere ekonomik vaatleri bir anda tartışma konusu oldu. AKP cenahı daha sonuçların açıklanmasının üzerinden sadece saatler geçmişken kıvırmaya, çark etmenin yolunu aramaya başladı. Ama dün olduğu gibi bugün de ısrarla savundukları başka şeyler var: kıdem tazminatı hakkımızın gaspı!

7 Haziran öncesi işçi sınıfını karşısına almamak için rafa kaldırdığını açıklayan AKP, 1 Kasım'daki seçim beyannamesinde üstü örtülü yuvarlak cümlelerle kendisini garantiye almış. Diyor ki: "Kıdem tazminatı sisteminde yaşanan sorunların çözümü amacıyla ilgili sosyal taraflarla istişare içinde gerekli mevzuat düzenlemeleri yapılacak." Bu cümleye baksanız, işçinin emekçinin zararına bir şey bulamazsınız. Ama seçim kampanyaları devam ederken 11 Ekim'de sessiz sedasız Resmi Gazete'de yayınlanan 2016-2018 Orta Vadeli Program öyle demiyor: "Sosyal

tarafarla diyalog içerisinde tüm işçilerin erişebilirliğini güvence altına alan ve bireysel hesaba dayanan bir kıdem tazminatı sistemi geliştirilecektir." Demek ki daha önce hazırlanan yasa tasarılarında olduğu biçimiyle kıdem tazminatı saldırısı yeniden karşımıza çıkacak.

Bu plan gerçekleşirse, her işçi için fona prim ödenecek, her yıl için 30 günlük ücreti tutarında aldığı tazminat 12 ila 15 güne düşürülecek ve tazminat fon tarafından ödeneceği için işten çıkartma, patronlar açısından maliyetsiz hale gelecek. İşsizlik arttıkça, özel istihdam bürolarının da devreye girmesiyle patronlar için ucuz işgücü sağlanacak ve bu büyüyen işsizler ordusu zamanla, çalışanların ücretlerini de aşağıya doğ-

ru çekecek. Patronlara sunduğu bu hizmetlerin karşılığında hükümet de siyasi amaçları doğrultusunda kullanabileceği ve yandaşlarına kaynak aktarımı sağlayabileceği, konut edindirme fonu, işsizlik sigortası fonu, tasarruf teşvik fonu gibi fonların yanına bir yenisini daha eklemiş olacak.

Biz de diyoruz ki: kıdem tazminatı işçi sınıfının elinde kalan son iş güvencesi mevzsidir. Kıdem tazminatına dokunmak genel grev sebebidir.

on
ve

yasalara göre
reken işçileri

sömürsü,
güvencesi

bin işçi taşer-
özel sektörde
aynı sefalet
kler. Türkiye
dar yararlan-
değiştirmeyi,
efleyen AKP,
rları kanunu
erini de top-
hazırlıklarını
kamu emek-
leceğini gör-
retmen uygu-
"taşeron öğ-
nda bırakılan
bakabilirler.

ge

özel sektör-
mamen tarihe
asını, yerine
iş verilmesi-
un pazarlığı
mücadele sa-
ne de taşeron
Bu mücadele
kamu emek-
dir. O hâlde,
rek, sermaye
ara, düzenle-
karşı çıkmak,
korumak ve
güvencesi ve
başlamalıyız.
üm mücadele
sendikaları-
ber etmeliyiz.

İşçinin oy verdiği parti ayrı, geleceği aynı

İşçiler ve emekçiler farklı partilere oy verdiler. Ama hepsini aynı gelecek bekliyor ve bu gelecek pek de aydınlık gözüküyor. Geleceği kristal küreye bakarak değil ekonomik verilere ve siyasal gelişmelere bakarak söylüyor.

AKP, 13 yılda ekonomiyi çıkmaz sokağa sıkıştırdı. Yıllarca Suudilerin petrol parasıyla, yüksek faizlerle toplanan sıcak parayla ekonomiyi döndürmeye çalıştılar ama artık deniz bitti. Müteahhit ekonomisi, borç ekonomisi, kumarhane ekonomisi sona geldi. Suçu 7 Haziran'ın üstüne attılar. 8 Haziran'da 2,77'ye çıkan dolar 1 Kasım'a kadar 2,93'ü gördü diye. 2 Kasım'da 2,80'e düşünce işte halk istikrarı seçti dediler. Şimdi dolar tekrar 2,91 oldu. Demek ki mesele AKP'nin aldığı oy oranı değil AKP'nin uyguladığı ekonomi politikası ve AKP'nin kolladığı patronların kendi kârlarını düşünüp hep faturayı emekçi halka yıkması. Patronlar yolunu buluyor, Türkiye'nin ilk 500 sanayi kuruluşu parayı dövize yatırıp üretim dışı kârlarını 7,5 milyardan 13,6 milyar dolara çıkarmış. İşçinin sokakları ise dönüp dolaşıp hep sefalet çıkıyor.

AKP, işçiye asgari ücret 1.300 lira olacak diyor. Ama ekliyor. Yük işvereninin omzuna binecek, o yüzden ilave teşvikler dâhil uygulamalarla işvereni

mağdur etmeyeceğiz. Patron diyor ki "asgari ücret 1.300 olursa, daha deneyimli işçiler de zam talep eder. Sonuçta aynı işi daha az işçiyle yapmak zorunda kalırız, işçi çıkartırız." AKP'nin seçim beyannamesinde iş güvencesi diye bir şey yok. Tersine iş güvencesinin son kırıntısı kıdem tazminatını fona devredip, patronu işçi çıkartma maliyetinden kurtarmak var. Patronun tam istediği gibi. O halde yakın gelecekte ilk tehdit altında olan hakkımız kıdem tazminatıdır. Hangi partiye oy vermiş olursa olsun tüm işçiler bu hakka gözü gibi bakmalı, ne pahasına olursa olsun dokundurtmamalıdır. Silahımız belli: işçinin kıdemi genel grev sebebi!

Kıdem tazminatı giderse ne mi olur! İşten çıkartmalar artar. Yedek işsizler ordusu büyür. Patronlar herkese dışarıdaki işsizleri gösterip beğenmeyene kapı orada derler. Taşeronlaşma artar. Sonuçta işçi ücretleri artacak derken toptan tüm işçilerin ücretleri düşmeye başlar. Enflasyonun artması da cabası. Diyeceğimiz şey belli: işten çıkartmak yasaklansın! Taşeron yasaklansın herkese güvenceli kadro! Ücretlerde kesinti olmaksızın 35 saatlik çalışma haftası! Ücretlerin otomatik olarak enflasyona endekslenmesi, toplu sözleşmelerde elde edilecek zammın buna

eklenmesi. Herkese çalışma hakkı, güvenceli ve sağlıklı koşullarda iş ve insanca yaşayacak ücret!

Hem kıdem tazminatı fona devredilir hem de işten çıkartmalar engellenemezse, işsiz kalan işçi fonundan aldığı parayı tefecilere (bankalar da yasal birer tefeci kurumudur) vermek zorunda kalır. Elde para kalmayınca yeniden borçlanır. Bugün 2,5 milyon insan kredi kartı borcunu ya da ihtiyaç, ev, otomobil vb. kredisi taksitlerini ödeyemediği için yasal takibe alınmış durumda. Bu rakam katlanır. Tefeci bankalar, işsiz kaldığı yetmiyormuş gibi insanın üstüne çullandır. Zararlarını ise devletin karşılamasını isterler. O halde savuna-çağımız şey belli: işçinin temel ihtiyaçlarını karşılamak için aldığı borçlar silinsin! Bankalar işçi denetiminde kamulaştırılsın!

Erdoğan bankaların, müteahhitle-
rin, fabrikatörlerin devletine başkan
olmaya çalışıyor. Devrimci İşçi Partisi
ise bankaları, fabrikaları devletin, dev-
leti işçinin yapmak için yola çıkıyor!
İşçinin geçmişini oy verdiği partiler,
geleceğini ise hiç oy vermediği, seçim-
lere dahi girmeyen ama işçinin olan, iş-
çiyi savunan, bankalarla müteahhitlerle
fabrikatörlerle ve onların uşaklarıyla
asla uzlaşmayan bu parti temsil ediyor!

Levent Dölek

Parola 657

AKP bir kez daha 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'nu değiştirmeye soyunuyor. Bir kez daha diyoruz çünkü AKP'den önce de sermaye partileri bu kanunu değiştirmeye çalışmışlardı. Dertleri hep aynı. Kamu çalışanlarının istihdam güvencesini kaldırmak. Davutoğlu, "bir işadamlarının, çalışmadığını düşündüğü elemanın yerine başka biriyle çalışabildiğini" söyleyerek bu girişimi gerekçelendirmeye çalışıyor.

Davutoğlu doğruları söylemiyor, çarpıtıyor. Gerçek şu ki kamuda çalışmayan memur diye bir sorun yoktur! Sadece eğitimde 120 bin öğretmen açığı varken, 417 bin öğretmen adayı atanmayı beklerken, sağlıkta 100 bin doktor, 500 bin hemşire ihtiyacından bahsedilirken çalışmayan sağlık ya da eğitim emekçisi diye bir sorun olabilir mi? Her kamu çalışanı bilir ki AKP'nin torpillisi değilseniz çalışmama gibi bir lüksünüz yoktur. Kamu idaresinin sendika üyeliklerine göre fişleme yaptığı ise ayyuka çıkmış bir gerçek. Hükümete muhalifseniz, muhalif sendikaya üye iseniz ne kadar çalışırsanız çalışın mobbing (psikolojik yıldırma) günlük çalışma hayatınızın parçası, sürgün ise kaçınılmaz kaderiniz olur.

MİT'i, polisi bilmiyoruz. Şöyle bir etrafa baktığımızda harıl harıl çalışıklarına şahidiz. Sabah akşam tepemizdeler. Sayelerinde adaleti bilmeyiz ama adliye sürekli fazla mesaide. Ama belli ki Davutoğlu onlara halkın temel hak ve hürriyetlerini bastırma görevleri vermiş. Halkın güvenliğini sağlamakla, haklarını korumakla vazifelendirilmiş olsalar herhalde yaşadığımız katliamlardan ve cinayetlerden sonra MİT ve poliste devletin lokavt ilan etmesi gerekirdi.

Davutoğlu ve Erdoğan, cemaatle mücadele kılıfı altında (o da sadece tek bir cemaatle, yoksa Erdoğan'ın ve AKP'nin makbul gördüğü cemaatlerdenseniz işiniz de sağlamda önünüz de açık demektir) sermayenin on yıllardır düşünü kurduğu saldırıyı hayata geçirmeye niyetlenmiştir. Sermaye krizin faturasını işten çıkarmalarla işçiye kesmiştir bugüne kadar. Ama sermayenin saldırısı hep yarım kalır. Her kriz döneminde "kamuda reform lazım" der sermaye. Çünkü devletin de aynı faturayı kamu emekçisine kesmesini, tüm kamu kaynaklarını sermayeye teşvik vermek, bankaları kurtarmak, özel sektörün borçlarına arka çıkmak için kullanmasını, devlet işletmelerini batan geminin malları misali özelleştirmesini ister. Bu yüzden Davutoğlu ve Erdoğan'ın 657 planı sadece cemaate karşı mücadele işi olarak görülmez, bu büyük bir sınıf saldırısıdır.

Bu saldırı, işçilerin kıdem tazminatını fona devretme ve patrona sınırsız işten atma serbestliği sağlama projesinin kamu ayağıdır. AKP hükümetinin bu saldırı paketi, yaklaşan ekonomik krize yönelik sermayenin istekleri doğrultusunda yaptığı bir ön hazırlıktır. Ama bir de işin işçi emekçi tarafı var. İşçinin kıdemi gibi memurun güvencesi de şüphesiz ki genel grev sebebidir. İkisine de saldıran, işçiden emekçiden gerekli cevabı almalıdır, olacaktır.

İstanbul Hukuk Fakültesi'nden Dr. Cemil Ozansü geçtiğimiz günlerde, AKP'nin 657'yi değiştirme projesini Hitler iktidarının ilk çıkarıldığı yasalardan biri olan Devlet Memurluğunun Yeniden Düzenlenmesi Hakkında Kanunu'na benzetti ve bu kanunun "geçmişten bugüne siyasi faaliyetleriyle her durum altında kayıtsız ve şartsız olarak milli devletin yanında yer almak hususunda itimada şayan olmayan memurlar"ın görevden alınabilmesini öngördüğünü hatırlattı. Tüyler ürpertici!

Belli ki bu saldırı çok büyüktür. O kadar büyük bir saldırıdır ki ya Erdoğan'ın bir sermaye tiranlığı rejiminin başkanı olmasıyla sonuçlanacaktır ya da Erdoğan ve AKP, 13 yıllık iktidarlarının gördüğü en büyük sınıf direnişiyi karşılayacak ve tayin edici bir hezimetle kaçınılmaz sonuna ulaşacaktır. Bu yüzden önümüzdeki dönemde saldırının da direnişin de parolası 657'dir.

Yunan solundan enternasyonalist dayanışma

1 Kasım'da seçim adı altında yapılan oylamayı izlemek üzere HDP (Halkların Demokratik Partisi) tarafından davet edilen uluslararası gözlemciler, buldukları süre boyunca hem işçi direnişlerine katıldı hem de seçimleri, devlet ve polis baskısının en yoğun olduğu illerde yerinde gözlemladiler. Örnek bir enternasyonalist dayanışma gösterdiler.

İşçilerle buluşma

Devrimci İşçi Partisi, aralarında kardeş partimiz EEK'le birlikte (Devrimci İşçi Partisi) Laiki Enotita (Halk Birliği), NAR (Yeni Sol Akım) temsilcilerinin, bağımsız avukat ve gazetecilerin, ADEDY sendikal konfederasyondan bir yöneticinin yer aldığı Yunanistan heyeti ile birlikte çeşitli çalışmalar, enternasyonalist faaliyetler organize etti.

Öncelikle 30 Ekim günü İstanbul'da mücadele eden SeraPool işçilerine bir ziyaret düzenledi. Heyet SeraPool işçilerinden mücadeleleri hakkında bilgi alarak Yunanistan'daki deneyimlerini işçilerle paylaştı. Yunan sosyalistler, enternasyonalist mücadelenin önemine vurgu yaparak ve dayanışma mesajlarını ileterek işçilerin yanından ayrıldı.

SeraPool fabrikasından sonra Devrimci İşçi Partisi Tuzla bürosuna geçen Yunan delegasyonu, düzenlenen bir etkinlikle Tuzla ter-

sanelerinden işçilerle buluştu. Yoğun işçi katılımının olduğu etkinlik karşılıklı deneyim aktarımıyla ve uzun mesai saatlerinin ardından gerçekleşmesine rağmen canlı tartışmalarla devam etti.

Tersane işçileri Yunan yoldaşlara, madencilikle birlikte en zorlu iş kollarından olan tersane iş kolundaki sorunları aktardılar ve mücadelenin önemine vurgu yaptılar. Yunan yoldaşlarımız ise Türkiye'deki durum ve işçi sınıfı mücadelesine dair düşünceleri ve izlenimlerini paylaştılar.

Ağrı ve Iğdır'da abluka altında oylama

31 Ekim'de, genel olarak seçimlerin en gergin yaşandığı illerden olan Ağrı ve Iğdır'a doğru yola çıktılar. Akşam saatlerinde Ağrı'ya ulaşan heyet için havaalanı çıkışında gelen yolcuları elinde uzun namlulu silahlarla ve zırlı araçlarla izleyen polisler, şehirde ciddi bir baskının olduğunun ilk göstergesi oldu. Heyet, Ağrı'da o akşam Avrupa'nın diğer ülkelerinden gelen temsilcilerle tanışıp işbölümü yaptı.

İspanya'nın Bask Bölgesi ve Katalonya'dan katılan heyet Ağrı merkezinde ve ilçelerinde seçimi izlemek üzere kaldı. Yunan heyeti ise Iğdır'da gözlem yapmak için yola koyuldu.

Yunan heyeti ilk olarak gittiği okulda herhangi bir engellemey-

le karşılaşmadı. Ziyaret sırasında Kürt halkı heyeti adeta bağrına bastı. Fakat daha sonra heyet, gittiği tüm okullarda engellerle karşılaştı. Kimi okulda özel harekât polisleriyle okuldan zorla çıkarıldı, kimi okulun bahçesine bile adım atamadı. Kimi okulda faşist provokasyon yaşandı. Tüm okul ziyaretleri boyunca, lüks cipleriyle sivil polislerin yakın takibine ve tacizine maruz kaldı. Her okulda zırlı araçlar ve olağanüstü bir polis ablukası mevcuttu. Bazı okullarda

özellikle Kürtlerin en yoğun yaşadığı yerlerde özel harekât polisleri okul bahçelerinde bulunuyordu. AKP Hükümeti baskı ve psikolojik savaşı her an hissettiriyordu. Iğdır'daki gözlemlerini tamamlayan heyet oy sayımlarını gözlemlemek üzere Ağrı'ya döndü ve buradaki okullarda da durumun farklı olmadığını gördü. Birçok okulda polis, güvenlik adı altında üst araması ile kimlik kontrolü gerçekleştirdi ve kimlikleri defterlerine kaydederek adeta fişleme yaptı. Ağrı'da polis

ablukası Iğdır'dan katbekat daha fazlaydı. Tutak ilçesinden 18 köyün başka bir köye taşındığı ve oy kullanma sırasında köy muhtarlarının baskısının yoğun olduğu, bazı köylerde muhtarlar tarafından halkın açık oy kullanmaya zorlandığı heyete aktarıldı. Gerek Ağrı halkı gerekse de Iğdır halkı polis ablukası ve silahların gölgesinde baskı altında oyunu kullandı. Temaslarını tamamlayan heyet HDP il binasına giderek Kürt halkıyla beraber seçim sonuçlarını izledi.

Ekim devriminin yıldönümünde Devrimci Marksizm'in sitesi yayında, 24. sayımız raflarda!

Devrimci Marksizm dergisinin 10 Ekim'de Ankara katliamında can veren yoldaşlarımızın anısına ithaf edilen yeni sayısı çıktı. Bu sayının ilk yazısında Yayın Kurulu'nun imzasıyla yayınlanan "Aydınlara açık mektup" ile sol liberal aydınların "yetmez ama evet" tavırlarını eleştiriyor, AKP'ye verdikleri desteğin ardında yatan teorik ve politik hataları ortaya koyuyor.

Dergi, bu sayısının dosya konusunu 20. yüzyılın en önemli iki komünist önderinden biri olan Lev Davidoviç Trotski'ye ayırarak, onun teorik ve politik mirasını ayrıntılı bir şekilde ele alıyor.

Sungur Savran, "Trotski'nin Tarihteki Yeri" başlıklı yazısında Trotski'nin Marksizme olan özgün katkılarını ele aldıktan sonra, önderi olduğu devrimci Marksist kanadın bürokrasi karşısında uğradığı yenilginin arkasında yatan nesnel ve öznel faktörlere ışık tutuyor. Burak Gürel, yazısında

Trotski'nin tarihsel materyalizme yaptığı en önemli katkılardan birisi olan eşitsiz ve bileşik gelişme yasasını ele alıyor.

Özgür Öztürk, "Trotski ve Sovyetler Birliği" başlıklı yazısında Trotski'nin ilk işçi devletinin bürokratikleşmesine ilişkin analizine odaklanıyor ve geleceğin devrimlerinin sonunun Sovyetler Birliği'ne benzememesi için yapılması gerekenleri tartışıyor.

Dosyada son olarak Trotski'nin ilk kez 1937'de yayımlanan "Ne işçi devleti ne burjuva devleti mi?" başlıklı yazısına yer veriliyor. Bu yazıda Trotski, SSCB'de işçi sınıfının üretim araçlarını burjuvazinin elinden almış olmasına rağmen üstyapıda nasıl bürokrasinin hâkimiyeti altına girdiğini ortaya koyuyor.

Devrimci Marksizm dergisi yeni sayısında üç kitap değerlendirilmesine yer veriyor.

Burak Başaranlar, Nicos Poulantzas'ın ünlü *Devlet, İktidar,*

Sosyalizm başlıklı kitabının ayrıntılı bir eleştirisini yapıyor. Ayşe Buğra ve Osman Savaşkan'ın *Türkiye'de Yeni Kapitalizm: Siyaset, Din ve İş Dünyası* başlıklı kitabının güçlü ve zayıf yönleri Mustafa Kemal Coşkun tarafından ele alınıyor. Tuba Ataş, Türkiye edebiyatının incelenmesine özgün bir Marksist müdahalede bulunduğunu tespit ettiği *Emekçileri Okumak: Edebiyatımızda Sınıf, Kültür ve İşçilerin Gündelik Hayatı* başlıklı derleme kitabı okurlara tanıtıyor.

Devrimci Marksizm'in internet sitesi www.devrimcimarksizm.net ise 7 Kasım günü, Ekim devriminin 98. yıldönümünde yayın hayatına başladı. Site üzerinden derginin geçmiş sayılarını incelemek, okumak ya da satın almak mümkün. Sitede ayrıca her gün biraz daha beslenerek güçlendirilecek bir arşiv bölümü de mevcut.

Devrimci Marksizm

TEORİK - POLİTİK DERGİ

24

Güz
2015

DM Yayın Kurulu Aydınlara açık mektup

Sungur Savran Trotski'nin tarihteki yeri

Burak Gürel Eşitsiz ve bileşik gelişme

Özgür Öztürk Trotski ve geçiş toplumları

Lev Trotski Ne işçi devleti ne burjuva devleti mi?

Burak Başaranlar Poulantzas'ın devlet kuramının eleştirisi

M. Kemal Coşkun Türkiye'de yeni kapitalizm

Tuba Ataş Türk edebiyatında işçi sınıfı

Dergimizi internetten satın almak için web sitemizi ziyaret edebilirsiniz devrimcimarksizm.net
iletisim@devrimcimarksizm.net facebook/devrimcimarksizm

Meclis'te nasıl muhalefet edilir?

Türkiye İşçi Partisi (TİP) 15 milletvekili ile meclisin tozunu attı. Her bütçe görüşmesinde hem genel olarak bütçe üzerine, hem de teker teker bakanlıkların bütçesi ve vesilesiyle o bakanlıklara ilişkin olarak sert muhalefet konuşmaları yaptı. Yeri geldi hükümetin baskıcı politikaları konusunda gensoru verdi, yeri geldi ABD ile "ikili anlaşmalar" konusunda hükümeti sıkıştırdı. Dış politika o güne kadar "devlet politikası" idi. Fani milletvekilleri ülkenin "âli menfaatleri" temelinde belirlenmiş olan dış politikayı öyle alenen tartışmazdı.

Parti başkanı Mehmet Ali Aybar'ın seçimden kısa süre sonra, Süleyman Demirel hükümetinin programı görüşülürken aşağıdaki sözleri meclis kürsüsünden söylemesi kıyameti kopartmıştı:

"Türkiye'de 35 milyon metre-karelik vatan toprağı ABD işgali

altındadır. (...) İkili anlaşmalarla Amerikan devletinin üsleri haline getirilmiş bu vatan topraklarına, Amerikalıların izni olmadıkça, devlet kademelerinde hangi yeri işgal ederse etsin, hiçbir vatandaşımız ayak basamaz. Yurdumuzdaki Amerikan üslerine Türk zabıtası giremez, Türk subayı, Türk komutanı, Türk hâkimi giremez, millet vekilleri giremez, Türk bakanları giremez (gürültüler). Bu üslerden havalanacak uçaklar, füzeler bizim haberimiz olmadan, Büyük Millet Meclisi'nin onayı alınmadan, yurdumuzu her an vahim tehlikelerle karşı karşıya bırakabilir."

Aybar konuşurken zabıtlara "gürültüler" olarak geçen sözler, Demirel'in Adalet Partisi'nin (AP) milletvekillerinden gelen "yuh", "Moskoflar", "utanmaz herif", "susturun şunu" gibi sözlerdir!

Aramızdan yeni ayrılan Çetin Altan'ı herkes farklı bir yönüyle övdü. İşçi sınıfı için Çetin Altan 1960'lı yılların ikinci yarısında mecliste sınıfın çıkarlarını savunan yiğit aydıındır. İşçi sınıfı için Çetin Altan maalesef 12 Mart sonrasında ölmüştür.

Genelkurmay Başkanı TİP'e sopa gösteriyor

O dönemin baskıcı Genelkurmay Başkanı Cemal Tural'ın askeri birliklerde anti-komünizm eğitimi yaptırmak üzere çıkarttığı bir "emirname" bir de darbe tehdidi içeriyordu: "Bütün bu fenalıkları bir anda temizlemeye muktedir (...) meşhur bir lider, büyük bir komutan zukur edince" komünistlerin derhal "menfi propaganda" yapmaya yöneleceğini söylüyordu. "Meşhur lider" kimdi belli değildi, ama "büyük komutan" belli ki kendisiydi! Bu "emirname" basına sızdıktan (ya da tehdit için sızdırıldıktan) sonra (Şubat 1967) Demirel hükümet olarak bu anlayışı onayladıklarını ifade edince, TİP altta kalmadı ve hükümet hakkında gensoru verdi.

Bir sonucun alınmayacağı belli idi ama gensorunun görüşülmesi sırasında önce Aybar'ın, sonra da (bir kadın olarak muhtemelen mecliste bu kadar tartışmalı bir konuda bir ilki gerçekleştirerek kürsüye çıkan) Behice Boran'ın konuşmaları, o dönemde meclis çalışmaları TRT'den de yayımlandığı için çok ciddi bir propaganda etkisi yaratacağı.

Tural'ın TİP'i hedef alarak komünizm tartışmasını açmasının ardında partinin Türk Ceza Kanunu'nun sınıf temelli düşüncüyü ve örgütlenmeyi cezalandıran ünlü 141-142. maddelerini Anayasa Mahkemesi'ne götürmüş olması yatar. Mahkeme bu başvuruyu reddetmesine reddetmiştir, ama 8 ret oyuna karşı 7 iptal oyuyla! Bu da sosyalizm konusunda en ufak bir tahammülü olmayan meclis çoğunluğunun daha da saldırganlaşmasına yol açar.

1967 yılında milletvekillerinin dokunulmazlığı kaldırılır, ama Anayasa Mahkemesi bunu bozar. Yine bu yıl içinde TİP'in kapatılması için süreç başlatılacağı söylentisi çıkınca, TİP "Hodri Meydan" sloganıyla mecliste kendini savunur.

"Nâzım Hikmet en büyük şairdir" sözü dayak getiriyor!

TİP meclis grubunun, sataşma ve tehditlere boyun eğmeksizin ısrarlı muhalefetlerine karşı AP grubunun yaptığı en büyük ve en kanlı saldırı, 1968 bütçe görüşmeleri sırasında gerçekleşti. Sokakta gazeteci dövdürmesiyle meşhur İçişleri Bakanı Faruk Sükan kendi bakanlığının bütçesi görüşülürken son derecede saldırgan bir konuşmayla ortığı germiştir. "Nizamı bozma ya yeltenenlerin (...) nefes alışlarını dahi takip etmekteyiz" dedikten sonra TİP milletvekili Çetin Altan cevap vermeye yeltenince Sükan provokasyonu yükseltiyor ve soruyordu: "Çetin Altan siz, Türk mahkemelerinin mahkûm ettiği Nâzım Hikmet'i, milli şair, vatan şairi olarak gösterdiniz mi?" Altan'ın cevabı "En büyük şair idi Nâzım Hikmet" olunca, 200 kadar AP'li genel kurul salonunda hazır bulunan sekiz TİP milletvekili yerlerde sürünecek şekilde dövüyor, hırpalıyordu. Bir AP milletvekili silahını çekiyor ama kalabalıkta kullanamıyor, kab-

zasını Çetin Altan'ın üzerine indirmeye çalışırken onu koruyan Yunus Koçak'ın kafasını yarıyordu. Mecliste kan dökülüyordu.

Ertesi gün, doktor tarafından zorunlu istirahat verilmiş TİP milletvekilleri bu olayın görüşüleceği oturum için meclisteydi!

Meclisi muhalefet için kullanmak

HDP'li hevalerimiz ve HDP saflarındaki sosyalistler, yıllardır devletin her türlü baskı ve engellemesine karşı canla başla mücadele ediyor. 7 Haziran'dan sonra hükümet savaş çıkarınca, HDP milletvekilleri iki bakanla birlikte Cizre'ye girmek için çok çabaladılar Haklarını hiç tereddütsüz teslim etmek gerekir. Ama TİP ile bir farkı var HDP'nin. TİP meclis kürsüsünü ciddi muhalefet kürsüsü olarak kullanıyordu. HDP'li milletvekilleri, sokak eylemini, pasif direnişi, mahallinde dayanışmayı milletvekili dokunulmazlığından da yararlanarak sürdürüyorlar. Meclis kürsüsü, HDP için propaganda ve mücadele alanlarından biri değil. Oysa halk oraya bakıyor. TİP'ten öğreneceğimiz şeyler kesinlikle var!

Parlamento nasıl kullanılır? Karl Liebknecht örneği

Bundan bir yüzyıl önce, Birinci Dünya Savaşı günlerinde, bütün Avrupa ülkelerinin devlet adamları ve kapitalistleri, kolektif bir histeri içinde işçilerin ve emekçi halkın çocuklarını ölüm tarlalarına sürerken, bazı güçlü sesler bu çılgınlığa ve barbarlığa "dur!" diyordu. Bunların en önemlilerinden biri, Almanya'nın çok güçlü sosyalist partisinin sol kanadının önderlerinden Karl Liebknecht idi. Liebknecht, sokakta kitlelerin önüne düşerek savaşa karşı mücadele ediyordu. 1 Mayıs 1916'da Berlin'de 10 bin kişilik savaş karşıtı bir gösteriyi "Kahrolsun savaş! Kahrolsun hükümet!" sloganlarıyla açan oydu. Polis derhal üzerine çullanarak onu meydan-dan uzaklaştırıyor, iki ay içinde bir mahkeme iki buçuk yıl hapis cezasına çarptırıyordu. Örgütlenerek mücadele ediyordu Liebknecht aynı zamanda. Almanya Sosyal Demokrat Partisi (SPD) o dönemde bütün saflarıyla savaşı desteklerken O, Rosa Luxemburg ile birlikte parti içinde Spartaküs adlı devrimci enternasyonalist

akımı kuruyor, işçi sınıfına bir mücadele aracı kazandırıyor.

Ama aynı zamanda Reichstag'da (parlamentoda) mücadele veriyordu Liebknecht! 2 Aralık 1914'te savaş bütçesine sosyal demokratların tamamı da dâhil koskoca bir meclis olumlu oy kullanırken o tek başına "hayır!" diyordu! Bu tutumunu daha sonraki oylamalarda da devam ettirecekti. Öte yandan, meclis kürsüsünde konuşarak da işçi sınıfının savaş ve kapitalizm karşıtı sesini yükseltiyordu. Örneğin 16 Mart 1916'da eğitim konusu konuşulurken söz alıp şunları söylüyordu. Meclis zabıtlarından izliyoruz:

Liebknecht: Sayın von Campe ahlaki esasların zayıfladığını, buna okullarda savaş yanlısı bir eğitimle karşı çıkılması gerektiğini (...) söyledi. Oysa eğitimin ilk görevi hakikati anlatmaktır, okullarda hakikat öğretilcekse, o zaman bugün Sayın von Campe'nin (...) ve hükümetin görüşlerinden bütünüyle farklı bir şeyler öğretilmesi gerekir.

(...) Bu savaşın kimin çıkarlarına hizmet ettiğini ve nasıl başladığını öğretin! Herr von Campe Saraybosna cinayetinin bir hunharlık örneği olarak öğretilmesini istiyor. Ama orada durmayın. Almanya ve Avusturya'da belirli çevrelerin bu cinayeti Tanrı'nın bir lütfü gibi kucakladığını ekleyin. (Sosyal Demokrat saflardan "Çok doğru!" sesleri.) Çünkü onlara savaş için aradıkları bahaneyi sağlıyordu. (Yüksek sesle bağırs çağırış: "Utan!"; meclis başkanını zili çalarak konuşmacıyı usule uymaya davet ediyor.) Hakikat budur! (Gürültü devam ediyor, "Utan!" sesleri, başkan bir kez daha zili çalıyor.) Hakikat budur! Bir bahane oldu! Bu maskeyi indirmeliyiz! (Gürültü berdevam, "Utan!" haykırışları; başkan zili bir kez daha çalıyor.)

Meclis başkanı: Sayın Liebknecht, konuşmanıza ara vermenizi istemek zorundayım.

Liebknecht: Hakikat budur! (Gürültü patırtı devam ediyor. Haykırışlar: "Defol!") Dinlemeyi reddediyorsunuz. Ama

sonunda adalet kazanacak. (Gürültülü şekilde söz kesme çabaları. Muhafazakârlar, Hür Muhafazakârlar, Merkez ve Ulusal Liberaller genel kurulu terk ediyor.) Kaçın bakalım hakikatten! Çıkin! Hakikatle yüzleşemiyorsunuz. (Başkan zili çalıyor.)

Meclis başkanı: Sayın Dr. Liebknecht, sizi usule uymaya çağırıyorum. Bu meclisin ve bütün ülkenin ulusal duygularına çirkin bir saldırıda bulundunuz.

Liebknecht: Beyefendiler, sözünü ettiğim hakikatler bende de en güçlü öfkeyi yaratıyor. Ama bunları kulaklarımla duymuş bulunuyorum. Bunlar gerçek. (...) Bu koşullar altında bütün ülkelerin işçi sınıflarına şöyle seslenmek görevimiz: "Haydi işin başına!" İster siperlerde, ister ülke içinde,

silahlarını indirmeliler, kendilerini ekmeksiz ve soluksuz bırakan ortak düşmanlarına çevirmeliler. (Sağdan büyük tepki; başkan zili çalıyor.)

Meclis başkanı: Dr. Liebknecht, söz hakkınızı kaybettiniz. (...) Şimdi meclise sizi dinlemeye devam etmeyi arzu edip etmediğini soracağım. (Sağdan ve ortadan kulak sağır edici alkış. Sosyal Demokratlar'dan canlı protesto. Sayın Dr. Liebknecht konuşmaya devam etmeye çalışıyor, ama çabaları sonuçsuz kalıyor. Salonu terk etmiş olan milletvekilleri geri dönüyor.)

Meclis daha sonra yaptığı oylamayla Liebknecht'in konuşma hakkını elinden alacaktır. İşte proletaryanın sesi burjuva meclisinde böyle yankılanır.

Dünya kazan devrim kepçe

Tuna nehrinde kayıkçı dövüşü

Ekim'in son haftası içinde Avusturya'nın başkenti Viyana'da Suriye'nin kaderine ilişkin üst üste iki toplantı yapıldı. İlkinde (23 Ekim) ABD, Rusya, Türkiye ve Suudi Arabistan görüştü. Rusya'nın önerisiyle İran'ın da görüşmelere katılması kararlaştırıldı. Ama İran'a böyle beşli bir görüşme içinde paye vermemek için emperyalistler ve Ortadoğu'daki müttefikleri neredeyse çağırılmadık kimse bırakmadılar! 30 Ekim'de yeniden toplantı

yapıldığında masanın etrafında Lübnan'dan İtalya'ya 20'den fazla temsilci oturuyordu! Tabii bu kargaşada Çin de işin içine dâhil olmuş oldu.

Viyana görüşmeleri, geçmişte defalarca düzenlenip her defasında ölü doğduğunu vurguladığımız Cenevre görüşmelerinden bir fark taşıyor. Bunlar Rusya ile ABD arasında daha önce varılmış olan bir anlaşmanın altına uluslararası bir onay mührü vurmak için yapılıyor. Bütün yorumcular, Esad'ın

geleceği konusunda anlaşma olmadığını söylüyor. Oysa her şey Gerçek gazetesinin "Esad'lı geçiş, Esad'sız çözüm" olarak adlandırıldığı bir sürecin yürürlükte olduğunu gösteriyor.

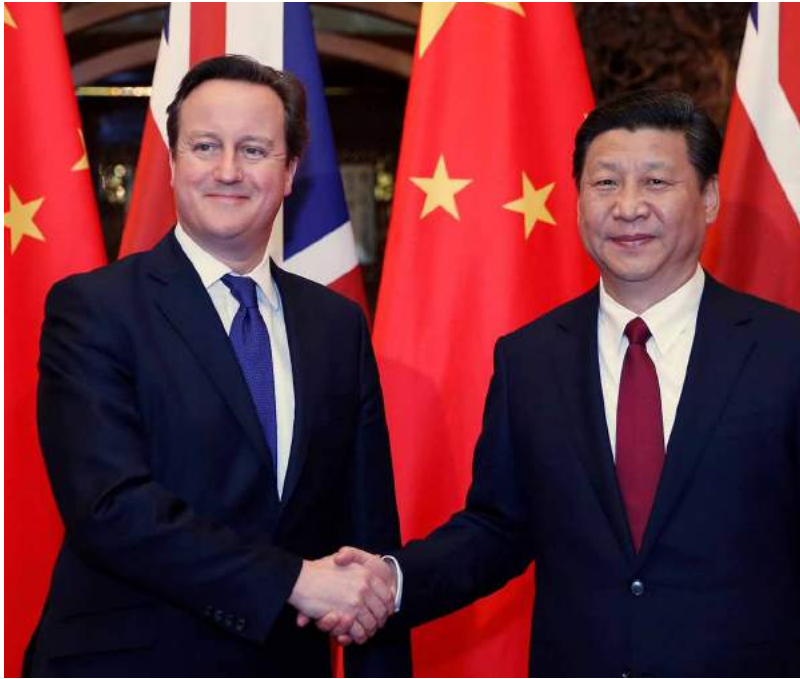
İki taraf da hırçınlık yapıyor, çünkü üzerinde anlaşmaya varılan formülü hayata geçirmek çok zor. Bu yüzden herkes süreç içinde durumun kendi aleyhine dönebileceğinden korkuyor ve en sert koşulları ileri sürüyor. İlave ten Ortadoğu'nun huysuz üçlüsü

Suudi Arabistan, Katar ve AKP Türkiye'si, ellerinde olsa Esad'ı yarın kovacaklar. Fransa da Suudi Arabistan başta olmak üzere bu üçlü ile flört ediyor. Hem silah satışları dolayısıyla Suud ile Katar'ın gözünün içine bakıyor hem de Suud'un ABD ile arası İran nükleer anlaşması dolayısıyla bir ölçüde açıldığı için Ortadoğu gericiliğinin kalesi olan krallığı kendi yanına çekmeye çalışıyor. Fransa nükleer görüşmeler sırasında İran Dışişleri Bakanı

Zarif'in kara koyunu hâline gelecek kadar Suud yanlısı. Fransa'nın başında kendine "Sosyalist" adını takmış sosyal kapitalist bir parti var!

Çin: ABD silah gösteriyor, Britanya'nın gözü parada

Asya'nın doğusunda asayiş sarstı. Gerçek gazetesi geçen ay,

Japonya başbakanı Abe'nin girişimiyle meclisin Japonya'nın İkinci

Dünya Savaşı'ndan bu yana ülke dışında askeri operasyon yapmasını engelleyen hükmü kaldırdığını yazmıştı. Yasa değişikliğinin mürekkebi kurumadan Japonya, Bengal Körfezi'nde geleneksel olarak ABD-Hindistan ortaklığında düzenlenen Malabar askeri manevrasına katıldı. Aslında bu işbirliğinin temelleri 2007 yılında Abe'nin ilk başbakanlığı döneminde atılmış. Dört Taraflı Güvenlik Diyalogu olarak anılan bir çerçeve yukarıda sözü edilen ülkelerle Avustralya'yı bir araya getiriyor.

Japonya'nın ardından esas öğlan çıktı. Ekim ayı içinde ABD Çin'in Güney Çin Denizi'nde Spratly diye anılan kayalık ya da adalarda inşa ettiği, üzerinde uçak kalkışı için bir pist bile içeren yapay adaların hava sahasına uçak soktu.

Çin bu adaları kendi toprağı saydığı için bunu kendi hava sahasının ihlali sayarak ABD'yi protesto etti. Çin Savunma Bakanı daha da ileri giderek "savaş çıkar" diye tehdit etti. ABD Çin'in yaptığı yapay adaların yasal statüsü olmadığını ileri sürüyor. Biz işin yasal yanıyla ilgilenmeyiz. Bizim bildiğimiz şudur: 1960'lı yıllarda, Sovyetler Birliği ABD'nin burnunun dibinde Küba'ya nükleer başlık yerleştirince, ABD bunların geri çekilmesi için nükleer savaş tehdidi bile yapmıştı. Şimdi ise Rusya'nın burnunun dibinde Ukrayna ya da Çin'in burnunun dibine Spartly adalarıyla oynamayı biliyor.

ABD Asya'daki müttefikleriyle birlikte Çin'i kuşatmaya ve yalıtılmaya çalışırken, "özel ilişki" içinde olduğu Britanya Çin'le de özel

bir ilişki geliştirmeye başladı. Önce ABD'nin Dünya Bankası'na Çin alternatifi olarak görüp karşı çıktığı Asya Altyapı Yatırım Bankası'na Batı dünyasından ilk partner olarak katıldı. Şimdi de "Çin'in Batı'daki en iyi partneri" olma politikasını ilan etti. Britanya, 19. yüzyıldan gelen emperyalist deneyimiyle birçok bölge ve ülkede en atak emperyalist politikayı izliyor. Faizsiz bankacılıkta Batı borsaları arasında Londra City bütün ötekilerden, en önemlisi Wall Street'ten fersah fersah ileride. Şimdi de İran'da en atak ülke Britanya. Emperyalizm Çin'i kuşatmaya çalışırken Britanya cepheyi yarıyor.

Arjantin'de devrimci Marksizm üçüncü büyük örgütlü güç!

DEYK'in Arjantin seksiyonu ve kardeş partimiz olan Partido Obrero'nun (PO-İşçi Partisi) başını çektiği, iki başka devrimci Marksist örgütü de kapsayan FIT (İşçilerin ve Solun Cephesi) milletvekili seçimlerinde 947 bin oy alarak, ülke genelindeki oyların yaklaşık yüzde 4'ünü topladı. 2013'teki seçimlerde 1.200.000'in üzerinde oy alıp parlamentoya 3 temsilcisini sokarak büyük bir ivme yakalamış; fabrikalarda, işçi mahallelerinde ve okullarda günbegün sürdürdüğü devrimci faaliyetin üzerinde yükselen bu seçim başarısının da katkısıyla, Arjantin solunun etrafında toplandığı devrimci bir odak olma yolunda önemli bir yol kat etmişti. Nitekim bu ivme, yansımaları çeşitli küçük örgütlerin ve başta Arjantin'de devrimci sendikacılığın sembol isimlerinden Carlos "Perro" Santillán ve grubu olmak üzere çeşitli sendikacıların FIT'e destek çağrısında bulunup, seçim çalışmalarına katılmasında bulunmuştu.

Ağustos ayında yapılan ön seçimlerde beşinci olan FIT, genel

seçimler sonrasında "İlericiler" isimli burjuva seçim bloğunu geçerek dördüncü büyük güç hâline yükselmiş bulunuyor. Bu, Arjantin solunda devrimci Marksist solun liberal solun önüne geçmesi anlamına geldiği için önemli bir gelişme. Başkanlık seçiminde

üçüncü olan aday aslında Peronist gelenekten gelen bir bağımsız olduğundan bunun anlamı FIT'in ülkede örgütlü güçler arasında üçüncü sıraya yerleşmesidir.

Bu netice ile FIT, meclise dördüncü temsilcisini sokmayı başardı. Arjantin'de her iki yılda

bir yapılan seçimlerde meclisin üçte biri yenilediğinden, FIT'in hâlihazırda mecliste bulunan üç sandalyesi zaten sabit kalacaktı. Dördüncü olarak da Buenos Aires bölgesinden Nestor Pitrola tekrar seçilmiş oldu. Tekrar diyoruz çünkü Pitrola 2013 seçimlerinde

de Buenos Aires bölgesinden seçilmişti, fakat FIT'in içindeki düzenleme gereği iki yılın sonunda yerini PTS'li Myriam Bregman'a bıraktı.

Arjantin seçimlerinin, FIT'in işçiler ve sol için ciddi bir çekim merkezi olarak varlığını pekiştirmesine rağmen 2013 seçimleriyle karşılaştırıldığında nispi bir gerileme teşkil ettiği bir gerçek. Bunun bilincinde olan kardeş partimiz Partido Obrero da, bu gerçeği gizlemeye çalışmadan, Arjantin işçi sınıfının mücadelesini adım adım ileri taşımak amacıyla, parlamentonun yalnızca bir araç olduğu devrimci bir mücadele hattı örnek için dişini tırnağına takarak mücadele ediyor. Burjuvazinin siyasi bir krize sürüklendiği, başta PO olmak üzere FIT'in ise, on yıllardır sendikaları ve işçi sınıfını hâkimiyeti altında tutan Peronizme ciddi darbeler vurduğu Arjantin, büyük sınıf mücadelelerine gebe. Kardeş partimiz Partido Obrero ise, bu mücadelenin önderliğini inşa etmek için fabrika fabrika, sokak sokak devrimci siyaseti örgütleyiyor.

25 Kasım neden Kadına Yönelik Şiddete Karşı Mücadele Günü?

25 Kasım, "Kelebekler" olarak anılan Patria Mercedes, Minerva Argentina ve Maria Terasa Mirabel isimli üç kız kardeşin ölüm yıldönümü. Mirabel Kardeşler, Dominik Cumhuriyeti'nde Trujillo diktatörlüğüne karşı verdikleri mücadelenin bedelini 25 Kasım 1960'ta yaşamları ile ödediler. Ama basit bir şekilde öldürülmediler. Trujillo'nun askerleri tarafından buldukları araçtan zorla indirildiler, dövüldüler, tecavüze uğradılar ve bir uçurumun kenarından aşağıya atıldılar. Ertesi gün gazeteler "bir kaza" olduğunu yazıyordu.

Erkek egemenliğinin kadın bedenine yönelik en vahşi saldırıları, mücadele eden kadınları sindirmek amacıyla sistematik olarak bugün nasıl kullanılıyorsa o gün de Mirabel kardeşlerin yaşamlarını elinden aldı. Bu şekilde katledilmeleri, onlar şahsında bütün kadınlara verilen bir gözdağıydı. Mirabel Kardeşler, bu olayın ardından tüm dünyada kadınlara uygulanan şiddetin sembolü oldular. 1981 yılında Latin Amerika'da Kolombiya'da toplanan bir Kadın Kurultayı'nda 25

Kasım, "Kadına yönelik şiddete karşı mücadele ve uluslararası dayanışma günü" olarak önerildi ve kabul edildi. Çünkü onlar sadece uğradıkları şiddetin değil, mücadelenin de sembolüydü. Öldürülmelerinden çok kısa bir süre önce Diktatör Trujillo onları hedef göstererek, "ülkede iki tehlike vardır: kilise ve Mirabel Kardeşler" diyordu. İşte o yüzden bugün 25 Kasım, sadece Mirabel Kardeşler'i anma günü değil, onların bugün daha da yakıcı hale gelen mücadelesini yükseltme günü. Onların gösterdiği cüret ve cesaretle! Mücadelemizde yaşatacağımız anılarını ve sembolleşen şu sözlerini hiç

unutmadan!

•"Belki bize en yakın şey ölüm; fakat bu beni korkutmuyor. Haklı olan her şey için savaşmaya devam edeceğiz" - **Maria Teresa Mirabel**

•"Bunca acıyla dolu ülkemiz için yapılacak her şeyi yapmak bir mutluluk kaynağı. Kollarımı kavuşturup oturmak ise çok üzücü." - **Minerva Argentina Mirabel**

•"Çocuklarımızın, bu yoz ve zalim sistemde yetişmesine izin vermeyeceğiz. Bu sisteme karşı savaşmak zorundayız. Ben kendi adıma her şeyimi vermeye hazırım; gerekirse hayatımı da!" - **Patria Mercedes Mirabel**

Şiddete karşı öz savunma örgütlenmeleri

Erkek şiddeti, kadınları öldürmeye ya da ölümden de beter bir yaşamı kadınlara dayatmaya devam ediyor. Ama bir yandan artık kadınlar daha az susuyor. Neredeyse bütün Türkiye biliyor Çilem Doğan'ın adını. Kendisine sürekli şiddet uygulayan ve sonunda fuhuşa zorladığını iddia ettiği kocasını öldüren Çilem Doğan'ı. Öldürme büyük ihtimalla ya o gün ya da başka bir gün kendisi ölecekti. Ve yaptığı bu zamana kadar ezilen, aşağılanan, aynı baskılara göğüs germeye çalışan kadınların yüreğine adeta su serpti. Bakınca olayda ölmüş bir insan var, nasıl olur bu demeyin. Çünkü ortada bir cinayet yok, öz savunma var. Bir kadının "hep kadınlar mı ölecek" diyerek karşı çıkması, kendi yaşam hakkını savunması var.

Çok sembolik ama önemli. Kim bilir ne çok kadına cesaret vermiştir. Ama kadınların yaşamını savunmak ve şiddete maruz kalmalarını engellemek elbette tek tek "kahraman kadınlar"dan geçmiyor. Bu ancak, kendi yaşam hakkını savunmanın meşruluğu temelinde kolektif bir mücadele ve dayanışmanın örülmesi ile yani öz savunma örgütlenmeleri kurarak mümkün olabilir.

Devrimci İşçi Partili Kadınlar, 2015 yılında 8 Mart meydanlarına "şiddete karşı öz savunma örgütlenmeleri" şiarı ile çıkmış, kadına yönelik şiddetin bugün geldiği noktada soruna karşı atılması gereken somut bir adım olarak bu perspektifi savunmuştu. Çünkü şiddet anında şiddetin savuşturulmasını sağlayacak ya da

baştan varlığı ile caydırıcı bir etki yaratacak öz savunma örgütlenmeleri, kadınların erkekler karşısında kendisini daha güçlü hissetmelerini sağlayacak, yaşadıkları zulme boyun eğmek dışında bir alternatif sunacaktır.

Öz savunma örgütlenmeleri tacizin, tecavüzün, şiddetin, kadın cinayetlerinin yaşandığı her yerde kadınların bedenlerini ve yaşamlarını savunmayı hedeflemelidir. Yani sadece sokakta değil, evde, işte, okulda, her yerde kadınlara yönelik saldırılara müdahale edebilecek mekanizmalar kurulmalıdır. Kadınların yönetimi altında, sendikaların, meslek örgütlerinin, siyasi partilerin ve bu perspektifi benimseyen tüm güçlerin bir araya geldiği örgütlenmeler olmalıdır.

Armağan Tulun

Taciz kimden gelirse gelsin karşısına dikilmek

Üniversitelerde son dönemde peş peşe taciz iddiaları ortaya çıkıyor. Önce İstanbul Teknik Üniversitesi'nde (İTÜ) 20 Ekim'de olimpik havuz binasında bir kadın öğrenci, bir erkek öğrencinin tacizine maruz kaldı. Hemen hemen aynı günlerde İstanbul Üniversitesi'nde (İÜ) bir özel güvenlik görevlisinin iki kadın öğrenciyi şahsi silahını da göstererek taciz ve tehdit etmesi gündeme geldi. Bir öğrenci, bir özel güvenlik derken listeye bir de öğretim görevlisi eklendi. İÜ'den kadın öğrenciler, İÜ Edebiyat Fakültesi'nde görev yapmakta olan Doçent Doktor Murat Ali Karavelioğlu'nun defalarca arkadaşlarını taciz ettiğini, bu duruma ilişkin dekanlığa 20'ye yakın dilekçe verdiklerini ama Karavelioğlu'nun hakkında herhangi bir işlem yapılmadığını, hatta Dekan Muzaffer Özkan'ın "Kadınlar kuyruk salaması olmazdı" dediğini iddia ediyorlar.

Bu iddialarla birlikte öğrenciler bir mücadeleyi de yükseltmiş durumdadır. Sadece tacizci olduğunu ileri sürdükleri kişileri teşhir etmekle kalmıyor, kampüs içinde hiçbir şey olmamış gibi elini kolunu sallayarak gezmelerinin engellenmesi, görevden alınmaları, hatta işlerine son verilmesi gibi talepler ileri sürüyorlar. Yemekhane gibi öğrencilerin toplu olarak bulunduğu alanlarda konuşmalar yaparak tüm öğrencileri seferber edecek bir mücadeleye çağırıyorlar. Forumlar düzenleyerek tacizi ve buna karşı kendi öz savunma yöntemlerini tartışıyorlar. Taciz ettiğini ileri sürdükleri öğretim üyesinin odasının kapısına dayanıp seslerini yükseltiyor, arkadaşlarının yalnız olmadığını gösteriyorlar.

Kadın öğrenciler bu canlılıkları karşısında keşke bir de yanlarında hocalarını daha fazla bulabilseler... İstanbul Üniversitesi'nde, kadın hareketinin, daha spesifik olarak da feminist hareketin içinde öne çıkmış çok sayıda akademisyen var. Ama bu süreçte sesleri solukları pek çıkmıyor, en azından biz duymuyoruz. Mesela 5 Kasım'da İstanbul Üniversitesi'nde bir forum düzenleniyor. HDP milletvekili Filiz Kerestecioğlu var, Kadın Cinayetlerini Durduracağız Platformu'ndan temsilciler var, Boğaziçi Üniversitesi ve İTÜ'den akademisyenler ve öğrenciler var, CHP milletvekili bile var ama İstanbul Üniversitesi'nden öğrenciler dışında pek kimse yok. Neden? Bu sorunun gerçekten cevaplanması lazım.

Gücünü kapitalist düzenden, siyasi iktidardan ya da belirli bir toplumsal konumdan alan erkekler tarafından uygulanan

baskının, şiddetin, tacizin, tecavüzün karşısında durabilmek kolay değildir. Son dönemde yaşanan bu üç olay üzerinden gidelim. İTÜ'lü erkek öğrencinin üzerine gitmek kolaydır. Bir özel güvenlikle uğraşmak da. Ama bir fakültede doçent olarak çalışan bir öğretim üyesinden hesap sormak daha zordur. Hele bir de bu öğretim üyesi, Türkiye çapında yapılan çeşitli etkinliklerde YÖK başkanı adına ödül alabilecek kadar iktidara yakın birisiyse. Murat Ali Karavelioğlu, bu iddianın kendisine yönelik bir yıpratma ve karalama çalışması olduğunu, siyasi boyutlarının da bulunduğunu ifade ederek her türlü hukuki işlemi başlattığını söylemiş. Yani bu meselenin üzerine gidecek olanları, hem arkasındaki siyasi güçle hem de dava açmakla tehdit ediyor. Öğrenciler hepsinin mağduru olarak ayrım gözetmeden hepsinin üzerine gidiyor, hepsine karşı mücadele ediyor ve bu yüzden ayrıca baskıya maruz kalıyorlar. Ama bu öğretim üyesine, ona sahip çıkan fakülte yönetimine ve belli ki arkasında gördüğü siyasi iktidara karşı feminist hocalarını yeterince yanlarında göremiyorlar. Oysa ne kadar aktif olabildiklerini mesela 2011'de KESK'te yürütülen taciz soruşturması ile ilgili soruşturmanın geçirilmesine karşı verdikleri haklı mücadeleden biliyoruz. Bizi, kadın hareketinde genel kabul gören "Kadının beyanı esastır" anlayışını bütünüyle benimsememekle eleştirenler olmuştur zaman zaman. Bizim için **kadının beyanı esas olmasa bile** bu, konunun üzerine gidilmesi, bir **soruşturma ve devamında yargılaması için yeterlidir**. Hatta kadının çeşitli baskılar altında şikâyetçi olmasının zorluğundan hareketle, **kadın böyle bir talepte bulunsa da bulunmasa da** bir soruşturmanın ona kişisel zarar vermeyecek yöntemlerle başlatılması ve devamında yargılama yapılmasını savunuyoruz. Taciz hangi ortamda ve kimden gelirse gelsin. Bu nedenle o dönemde emek ve meslek örgütlerinden kadınların kurduğu birliktelikler aracılığıyla KESK içerisinde feminist kadınların verdiği mücadele ile dayanışma içindeydik. O yüzden bugün kadının beyanını esas alarak KESK yönetimini sonuna kadar zorlayan, çeşitli etkinliklerde, eylemlerde yan yana düştüğümüz feminist kadınlardan, kadın öğrencilerin beyanlarını "esas" ya da hiç değilse "dikkate" almalarını ve öğrencilere üniversite yönetimine ve onun arkasındaki siyasi güce karşı etkin bir şekilde sahip çıkmalarını beklemekten hakkımız.

Devrimci İşçi Partisi diyor ki

- Kadınların uğradıkları her türlü şiddet, taciz ve tecavüz karşısında daha güçlü bir şekilde seslerini çıkarabilmeleri için, daha fazla kadını cinayete kurban etmemek için;
- Kadınlara yönelik suçlar ayrı bir kategori olarak değerlendirilsin ve bu suçlara ağırlaştırılmış caydırıcı cezalar uygulansın!
- Kadınlara karşı işlenen taciz, tecavüz ve cinayet gibi suçlara ilişkin davalarda "iyi hal" ve "haksız tahrik" indirimine son verilsin!
- Denetimli serbestlik uygulamasından, kadına yönelik şiddetin tekrarlayan niteliği göz önünde bulundurularak, kadınlara karşı suç işlemiş olanların faydalanması engellensin!
- Kadınların korunmasının önündeki tüm bürokratik ve fiili engeller kaldırılmalı! En küçük karakollar da dahil olmak üzere tüm kolluk kuvvetleri içinde, psikologlar gibi özel eğitilmiş ve çoğunluğu kadın uzmanlardan oluşan birimler kurulsun!
- Kadınların koruma başvuruları doğrultusunda görevini yapmayan, gecikmeden gerekli tedbirleri almayan idari görevliler, polisler, savcılar, hakimler ve bakanlık görevlileri görevden alınsın, cezalandırılsın!
- Kadınların geceleri şiddetten korunabilmesi için sokaklar iyi aydınlatılsın, kamu ulaşımı yaygınlaştırılsın! Fabrikalara, işyerlerine personel servisi zorunluluğu getirilsin!
- Yeterli sayıda ve kadınların yönetiminde olan, kamu tarafından finanse edilen kadın sığınacağı açılsın!
- Korunma ve sığınma talep edenler öncelikli olmak üzere her kadına iş ve sosyal güvence sağlansın!
- Kadınların korunması için bütçeden pay ayrılmalı, şiddet gören ve şiddet tehdidi ile karşı karşıya kalan çalışmayacak durumdaki kadınlar mali olarak da güvence altına alınsın!

Röportaj

Bir asistan mücadelesi belgeseli

2007-2009 döneminde İstanbul Üniversitesi (İÜ) başta olmak üzere çeşitli üniversitelerde asistanlar, iş güvencelerini ellerinden alan YÖK kanununun 50/d maddesine karşı bir mücadele yürüttüler. O dönem İÜ İletişim Fakültesi Asistan Temsilcisi olarak mücadelenin içinde yer alan, şimdi aynı fakültede öğretim üyesi olarak devam eden Doç. Dr. Ahsen Deniz Morva Kablamacı bu mücadelenin belgesel filmini yaptı: 50/d'yi Bal Eyledik. 16 Kasım'da ilk gösterimi gerçekleştirilecek film öncesi, Ahsen Deniz Morva Kablamacı ve anti50/d mücadelesinde İÜ İktisat Fakültesi Temsilciliği yapan ve hareketin sözcülerinden biri olan Levent Dölek ile film ve mücadeleleri üzerine konuştuk.

Gerçek: 50/d nedir ve ne amaçla YÖK tarafından yürürlüğe koyuldu?

Levent Dölek: YÖK kanununun 50/d maddesi asistanların doktoralarını bitirir bitirmez otomatik olarak üniversiteyle ilişkilerinin kesilmesini öngörüyor. Bu bir 12 Eylül icadı. Amacı çok açık, asistanlardan başlayarak YÖK'ün kriterleri doğrultusunda bir eleme mekanizması kurmak. YÖK darbeden sonra önce ileri öğretim üyelerini üniversiteden uzaklaştırdı. Sonra da yeniden bir ileri kuşağın yetişmesini engellemek için de asistanların iş güvencesini kaldırdı.

Gerçek: 50/d'ye karşı asistanlar tarafından gerçekleştirilen mücadele nasıl oluştu ve gelişti? Bu süreç içerisinde mücadeleyi ezmeye çalışan YÖK'e ve rektörlüklere karşı hangi mücadele yöntemlerine başvurdunuz ve süreç hangi kazanımlarla sonlandı?

Levent Dölek: Aslında Deniz Morva'nın filmi zannediyorum ki bu süreci en güzel şekilde anlatan bir film olacaktır. Ben de filmi izlemek için sabırsızlanıyorum. Tüm üniversitelilere de bu filmi izlemelerini tavsiye ediyorum. Kendisi hem o dönem mücadelenin en önünde yer almıştı hem de bir yandan tüm yaptıklarımızı belgeleyip bugünlere taşıdı. Çok değerli bir iş yaptı. Öte yandan soruya dönecek olursak asistanların mücadelesi epey yeni bir şeydi. Genel olarak 1980 sonrası öğrenci mücadeleleri ön plandaydı. Ancak biz de o kadar yeni bir şey yapmadık. Esas olarak işçi sınıfının mücadele yöntemlerini devralıp uyguladık. Yürüyüş yaptık, basın açıklaması yaptık, işyerimizi terk etmedik, iş bırak-

tık ve buna benzer eylemlerimizin hepsi aslında birer sınıf mücadelesi yöntemiydi. Bu yöntemlerle önce arkadaşlarımızın atılmamasını sağladık sonra 50/d'den daha güvenceli olan 33/a'ya geçişlerin önünü açan yasal kazanımlar elde ettik.

Gerçek: Bu süreç kazanımlarla bitmesine rağmen 50/d yürürlükte duruyor. Eğitim emekçilerinin iş güvencesi hâlâ tehdit altında. Bu yasaya karşı devam eden çalışmalar var mı? YÖK tekrar asistan kıyımı girişiminde bulunursa bunu savuracak örgütlülük mevcut mudur?

Levent Dölek: Bizim İ.Ü.'de bir Araştırma Görevlileri Temsilciler Kurulumuz var. Asistanlara yönelik olumsuz bir gelişme olduğunda toplanıp cevap verebiliyoruz. Öte yandan sendikamız var. Eğitim-Sen asistan mücadelesinin deneyimini ileriye taşıyor. O gün mücadelede olan asistanlar bugün sendika şubesinin yönetiminde, temsilciliklerde görev üstleniyor mücadeleyi sürdürüyor. İTÜ'deki önemli mücadele deneyimlerini de bu açıdan anmak gerekli. Şu ana kadar en azından biz İstanbul Üniversitesi'nde hiçbir arkadaşımızın işten atılmasına müsaade etmedik. Bunu ikili ilişkilerle, araya insan sokarak, ricada bulunarak değil örgütlü gücümüzle gerçekleştirdik. Yarın için asistanın en büyük güvencesi muazzam bir emek ve bilinçle yaratılmış olan bu örgütlülük ve dayanışma geleneğidir. Önümüzde genel olarak kamu emekçilerinin iş güvencesine saldırılması, 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun değiştirilmesi gibi gündemler var. Bu büyük bir saldırı olur ve kamu emekçileri mutlaka bu saldırıya

hak ettiği bir direnişle karşılık verecektir. Bu durumda asistanların da mücadelede yerlerini alacağına şüphem yok.

Gerçek: Eğitim emekçilerinin 50/d'ye karşı gerçekleştirdiği mücadeleyi filme aldınız. Siz de bir eğitim emekçisi olarak 50/d'nin mağduru ve mücadelenin bir parçasıydınız. Öncelikle ürettiğiniz filmin sizin açınızdan ve eğitim emekçileri açısından öneminden bahsedermisiniz?

Ahsen Deniz Morva

Kablamacı: Kişisel olarak ne ifade ettiğinden başlayarak yanıtlamaya çalışayım. Evet, mağurdum. Ama asla yalnız değildim. "Asla yalnız yürümeceksin" bu süreçteki mücadele sırasında dilimizden düşürmediğimiz sloganlardan biriydi. Filmi, beni yalnız bırakmayan arkadaşlarım için yaptım. Onlara minnetimin minicik bir ifadesi. Biz ilk 2007 yılında bir araya geldiğimizde doğrudan benimle ilgili bir sıkıntı yoktu. Başka arkadaşlarımızın durumu kritikti. Ben onlara destek olmak için toplantılara katılıyordum. Sonra, 1,5 yıl sonra bu kez benim de doğrudan mağdur olduğum daha sıkıntılı bir süreç başladı. Ama tüm bu süreç 1-2 kişinin mağduriyeti üzerinden değil, bu mağduriyetin neden yaşandığının sorgulanması üzerinden tartışıldı. O nedenle kimin mağdur olduğundan çok neden mağdur edildiği üzerine gidildi. Bugün ben, yarın sen, öbür gün öteki olabilirdi. Öyle de oldu. Mayıs 2007-Ekim 2009'a kadar kesintisiz süren bu uzun 50/d mücadelesi, üniversite yaşamını benim için yaşanılır kıldı. Bir eğitim emekçisi olarak ise iki nedenle önemsiyorum filmi. Birincisi bir hak arama mücadelesini konu alıyor. Sendikal mücadelenin önemine değiniyor. Bireysel değil kitlesel kurtuluşun mümkün olduğunu söylüyor. İkincisi ise bunu akademik özerklik, iş güvencesi, üniversite özgürlüğü konusunu ele alarak tartışıyor. İki yıllık bir süreyi odak seçiyor; üniversitede akademi dönüşüm başlatılacağına dile getirenlere karşı araştırma görevlilerinin duruşlarını belgeleyerek ele alıyor. Tarihe kayıt düşüyor. Bu dayanışmanın dinamiklerinin hangi koşullarda nasıl kurulduğunu ve neler yaşandığını anlatıyor. Tarihin bir döneminde bir şey yaşanmış, ne yaşanmış, neden yaşanmış, kim

ne yapmış; nasıl bir tavır almış; ne yapsa daha iyi olurmuş... Tüm bu soruları sormak, yaşananların kıymetini bilip daha ileri taşımak için bir fırsat sunuyor. Akademinin en alt basamağındaki kişilerin çalışma yaşamlarına değinerek yapıyor olması da önemli bence. Ayrıca filmin teması olmamakla birlikte bazı çıkarımlara da kapı aralıyor. Bologna süreci, güvencesiz çalıştırma, 50/d maddesinin çarpık uygulandığını ve ortaya çıkış amacından farklı olarak kullanılmasının yarattığı fiili durum, YÖK, kürsü geleneği, anglosakson gelenek v.b.

Gerçek: Kapitalist koşullarda film üretiminin zor olduğu bir gerçek. Hele hakkını arayan emekçileri konu edinen bir film üretilmek isteniyorsa iş daha da zorlaşıyor. Siz filminizi üretirken herhangi bir zorlukla, engelle karşılaştınız mı?

Ahsen Deniz Morva

Kablamacı: Sinema teknolojisinin gelişmesine paralel olarak film yapmanın ekonomik olarak daha kolay hale gelmesi ki çok farklı bağlamlarda tartışılır bu konu, elbette 2 yıl boyunca yanımda taşıyabildiğim bir kamerayla her şeyi her yerde kaydedebilmemi olanaklı kıldı. Ama film yapmak kolektif bir iş. Farklı aşamalarında bilgisine ihtiyaç duyduğunuz kişiler var ve hiç değilse emek verenlerin emek ücretlerini ödemek gerekiyor. Zorunlu masraflarınız oluyor. Bu noktada mücadelemizin en güçlü savunucusu, hak arama mücadelemizde hep yanımda olan Eğitim-Sen'den, 1 yıl önce filme başlarken küçük bir katkı sunmasını rica ettim. Bu filme ivme kazandırmak açısından önemliydi. Sağ olsunlar güvendiler. Sembolik ücretler ya da tamamen gönüllü arkadaşlarla kotarmaya çalıştım diyebilirim. Ama filmi üretmekle iş bitmiyor. Önemli olan filminizi geniş katılımlı gösterimlerde seyirciyle buluşturabilmek. Sistem eleştirel olanı değil, sistemin yeniden üretildiği işleri dağıtımına sokmak ister. O nedenle her şey yeni başlıyor, hep birlikte tanık olacağız filmin macerasına.

Eğitim Sen'in Katkılarıyla

50/D'Yİ BAL EYLEDİK

16.11.2015, 19.00

ŞİŞLİ KENT KÜLTÜR MERKEZİ

Belgesel Film Gösterimi

YAZAN-YÖNETEN:
A. DENİZ MORVA KABLAMACI

Gerçek: Mücadelenin bir öznesi olmanız, süreci bizzat yaşamınıza ve gözlemleyebilmene sebep oldu. Bu filminize nasıl yansıdı? Ne tür bir yaklaşımla filmi ele aldınız?

Ahsen Deniz Morva

Kablamacı: Ben bir öğretim üyesiyim. Yönetmen olarak tanımlamıyorum kendimi. Bundan altı yıl önce araştırma görevlisiyken, yaşananları bir film yapmak için kaydetmeye başlamamıştım önce. İÜ. Araştırma Görevlisi Temsilciler Kurulunun basın komisyonunda görevliydim. Bu görev gereği el kamerayla ne etkinlik varsa "görev" gereği kaydediyordum. Sonra yaşananların belgelenmesinin yanı sıra kişilerin yaşadıklarını kaydetmeye başladım. Duygularını, neler hissettiklerini. Film yapmak için orada değildim. Oradaydım, yaşadıklarımızı, gün gün kayıt altına aldım. Bir tür görsel günlük tuttum diyebilirim. Bu filmde izleyeceğimiz görüntülerin %80'ini bu 2 yıl içinde çektim. %10'u benim bizzat görevli olduğum günlerde el kameramı emanet ettiğim kişilerce çekildi. Film yapmak için 5 yıl sonra başına oturduğumda ise bir tür hafıza tazeleme olsun diye ek röportajlar yapmak istedim. Daha sakın bir zaman diliminde yeniden ele almak istedim konuyu ki kalan %10'u bir yıl önce yaptığım bu ek röportajlar. Filmi konumu nesneleştirerek, konuyla arama mesafe koyacak şekilde yapmadım. Bu hem tercih etmeyeceğim hem de samimi olmayacak bir yöntemdi. Temamı belirledikten sonra kendi varlığını ortaya koyan, duruşumu belli eden, kendimi açık etmekten çekinmeyen, filmimdeki kişilerin/öznelere de kendi sesleriyle kendilerini ortaya koyabilmelerine olanak sağlayan, onları nesneleştirmeyen bir belgesel dili kurmaya özen gösterdim. Yaşadıklarımızın, duygularımızın, hislerimizin belgeseli olsun istedim. Ve elbette dayanışmamızın.

Gençlik mücadelesi

YÖK protesto edildi, ya sonra?

12 Eylül 1980 askeri darbesinden çok kısa bir süre sonra, 6 Kasım 1981 tarihinde kurulan Yüksek Öğretim Kurumu (YÖK), bugüne kadar üniversitelerde adeta bir baskı ve cezalandırma aygıtı olarak işlev gördü. Tabii YÖK'ün getirdikleri sadece bundan ibaret değil. Soruşturmanın, "disiplin" cezalarının yanında üniversite kapılarının sermayeye daha fazla açılmasıyla bilimsel araştırmaların şirketlerin çıkarları için yapılması, üniversite çalışanlarının iş güvencesinin sürekli tehdit altında olması, yemekhane ve temizlik çalışanlarının taşeron zulmüne maruz kalması ve daha nice si var.

Tüm bu sorunların komuta merkezi hep YÖK oldu. Bu sebeple de gerek öğrenciler gerek de üniversite emekçileri hep birlikte yıllardır YÖK'ü protesto ediyor ve taleplerini haykırıyorlar. Her sene olduğu gibi bu sene de YÖK, Türkiye'nin birçok üniversitesinde protesto edildi. Eylemlerin üç aşağı beş yukarı maruz kaldığı şeyler ise aynı: "Basın açıklaması yaparsanız, hakkınızda soruşturma açılacak" tehditleri, sivil polis gölgesi, Özel Güvenlik Birimleri (ÖGB) ablukası, polis çemberi, gözaltı, kalkan, cop, plastik mermi! İstanbul'da yapılan eylemde basın açıklamasının 10 metre ötesinde bir TOMA, namlusunu

"YÖK kalkacak, polis gidecek, üniversiteler bizimle özgürleşecek!" diye slogan atan kitlenin üzerine doğrultmuştu.

Polis üniversiteye girerse ne olur?

Üniversite emekçileri haklarını aramak için greve çıktığında, öğrenciler dersleri boykot ettiğinde, okullarında yaşanan sorunlara karşı mücadele ettiklerinde, bu mücadeleyi duyurmak için basın açıklaması yaptığında, her defasında kitlenin dibinde biten polis ne işe yarar? 10 Ekim Ankara katliamında parçalanmış bedenleriyle ağır yaralı bir şekilde yerde yatan insanlarımızın gaz bombalarıyla saldıran polis, üniversiteye ne yapmak için girer? 3 Ekim tarihinde Şırnak'ta Hacı Lokman Birlik'in 28 kurşun sıkılmış cansız bedenini zırhlı araca bağlayıp yerlerde sürükleyen polisin üniversitede neyi başaracağını bekliyorsunuz? İstanbul Üniversitesi Beyazıt Kampüsü bahçesinde bir anıt vardır; Turan Emeksiz'in anıtı. 1960 yılında öğrencilerin düzenlediği bir eyleme katılan Turan Emeksiz, okula polisin girmesi ve ateş açması sonucu katledilmiştir. YÖK ve üniversite rektörleri, polisin üniversite içine girmesine müsaade ediyorsa bilinmelidir ki yeni Turan Emeksiz'ler isteniyor-

dur. İşte tam da bu yüzden üniversitelerde yapılan her eylemde öğrenciler polisle karşı karşıya geldiğinde "Katil polis üniversiteden defol!" sloganı atar. Çünkü polisin okula girdiği bir yerde aslında öğrencilerin can güvenliği yoktur.

Çözüm: kitlesel seferberlik

Üniversitelere polisin girişi normalleşmemeli. Olağanüstü bir hal olmalı bizler için. Kitlesel bir karşı koyuş için tüm üniversite öğrencilerine polisin okula girmesinin ne anlama geldiğini anlatmalı ve hep birlikte gerek dersleri boykot ederek gerek üniversite emekçileriyle beraber üniversite yönetimine baskı uygulayarak polisin okuldan çekilmesini sağlamalıyız.

Üniversitede ipler kimin elinde?

Daha kalabalık ve daha etkili olmanın yolları mı dediniz? Sayısal üstünlük şüphesiz öğrencilerden yanadır. Amfiler boşaldı mı muazzam bir enerji çıkar ortaya, alır götürür, kendi etrafına çeker her şeyi. Bu öğrenci kitlesinin mücadele içerisinde belki de en önemli özelliğidir, enerji katar! Ancak üniversite içerisindeki konumlarıyla bir başka unsur vardır ki, hareket etti mi üniversite sınıf temelinden sarsılır. Üniversitede eğitim emekçileri derslere girmez

ise; eğitimin sağlıklı bir şekilde devam edebilmesini sağlayan temizlik işçileri çöpleri toplamaz, yerleri silmez, lavabolarını temizlemez ise; yemekhane işçileri yemekleri yapmaz, üniversitenin tüm unsurları besinden yoksun kalırsa; büro emekçileri bir odadan bir başka odaya bir evrak bile götürmez ise işler bir başka değişir o zaman. Üniversitenin sadece öğrencilerin bulunduğu alanlar olarak ele alınmaması gerekir. Üniversite emekçilerinin bir iş bırakma eylemi, üniversitede iplerin kimin elinde olduğu gösterir bize.

Mücadele kampüslerin içinde ve dışında

Üniversite emekçilerinin hareketlenmesi, hakları için mücadeleye atılması elbette bir rüzgâr yaratacaktır. Ancak bunun da sınırları vardır. Çünkü YÖK, en nihayetinde hakim sınıf olan burjuvazinin devletinin bir kurumudur. Devlet iktidarı burjuvazinin oldukça, üni-

versiteler de sermayenin sürekli kontrolünde olacaktır. İşte tam da bu sebeple üniversite öğrencilerinin YÖK'e ve temsil ettiği tüm değerlere karşı vereceği mücadelenin yolu sınıf mücadelesinden geçmektedir. Bugün öğrenci olarak YÖK'e karşı, yarın emekçi olarak sermayenin farklı bir kurumuna karşı ama en nihayetinde burjuvazinin iktidarına karşı mücadele gerek bize! Başka bir üniversite mücadelesini, üniversitenin içinde ve dışında olan tüm emekçilerle birlikte başka bir dünya mücadelesiyle birleştirdiğimiz zaman, sermayenin gardiyanlığı da emeğin tutsaklığı da sona erecek. 6 Kasım sadece sembolik bir gün, oysa mücadele her gün! Her sene omuz omuza mücadele etmenin verdiği dayanışma ruhuyla attığımız "Kurtuluş yok tek başına, ya hep beraber ya hiçbirimiz!" sloganını daha fazla emekçiyle beraber atmak ve hep beraber kurtulmak olsun yolumuz.

Özel Güvenlik Birimleri (ÖGB) tarafını seçmelidir!

Okulun güvenliğini sağlamakla görevli ÖGB çalışanları, YÖK'ün güvencesiz çalışma koşullarına maruz kalan unsurlardan bir tanesidir. Ancak polisle sıkı bir işbirliği içinde bulunan güvenlik "amirleri" sürekli ve sistemli bir şekilde ÖGB ile öğrencileri karşı karşıya getiriyor. Öğrencilerin fişlenmesi, taciz edilmesi, adeta ÖGB'nin asli görevleri arasında. Kendilerinin de taşeron bir şekilde çalıştığı üni-

versitede, amirlerin ve polislerin görevlendirmesiyle zaman zaman öğrencilere saldırdıkları da oluyor. ÖGB, mücadele içerisinde er ya da geç bir taraf seçmek zorunda kalacaktır. Ya katillerin, polis yalakası amirlerin tarafında olacaklar ya da taşeron zulmüne karşı, güvencesiz çalışma koşullarına karşı, hakları için mücadele eden üniversite emekçilerinin, özgürlüğü ve eşitliği savunan öğrencilerin tarafında.

Nitelikli, parasız ve ulaşılabilir bir sağlık hizmeti için mücadeleye!

İnsanların temel ihtiyaçlarından olan sağlık hizmeti, burjuvazi tarafından sermayenin bu alana gittikçe daha fazla sokulmasıyla adeta bir "sektör" haline getiriliyor. Her geçen gün sayısı daha da artan özel hastaneleri memleketin dört bir yanında görmek mümkün. Diğer yandan devlet hastanelerinin adeta kimsesiz bırakıldığı, bazen yıkılmaya, dökülmeye terk edildiğini, bazen de borçlandırılarak cezalandırıldığını görüyoruz.

İstanbul Üniversitesi'nin Çapa ve Cerrahpaşa tıp fakültelerinin borç içinde olduğu için kapanmaları söz konusu. Röntgenin çekilemediği bir hastane düşünebiliyor musunuz? AKP müdahale edemediği her alana yaptığı gibi bu fakülteleri de cezalandırıyor. Çapa ve Cerrahpaşa'yı borçlandırarak sağlık bakanlığına bağlamak istiyor. Böylece yönetici kademelerde oynama yapmakta özgür olacak.

Sağlık alanında vaziyet böyle iken, bu alanda eğitim gören öğrenciler olarak birçok sorun yaşıyoruz. YÖK kararlarıyla arttırılan kontenjanları karşılamayan amfiler ve bunun sonucu olarak öğrencilerin ayakta dinlemek zorunda kaldığı dersler, yetersiz laboratuvarlar, özellikle diş hekimliği eğitiminin masraflı olması (tıbbi malzemelerin öğrenciler tarafından alınması nedeniyle), meslek eğitimi verilirken mesleğin ahlakına dönük çalışmaların eksikliği, tıbbi hizmet verirken karşılaşacağımız hastalıklara karşı korunma eksikliği (aşı) vb.

Sermaye sahiplerinin istediği gibi değil, emekçi halkın ihtiyaçları doğrultusunda yetiştirilen birer hekim olmak istiyoruz. Biliyoruz ki sağlık en temel insan hakkıdır ve bu hak ücretsiz, nitelikli ve herkes açısından ulaşılabilir olmalıdır. Bunun yanında hastalık etkenini ortadan kaldırıcı ya da hastalık oluşum sürecinde doğru

yöntemlerle hızlı tedavi olanakları yaratmamız gerekmektedir. Bu da ancak halk sağlığı çalışmaları ile mümkündür.

Üniversiteler, eğitim ve araştırma hastaneleri, halk sağlığı politikalarının merkezî araçlarından olmalıdır. Bilimsel çalışmaları, akademik toplantıları "kariyer" geliştirme fırsatı olarak görmek yerine bu gelişmeleri emekçi halkların tümüne duyurmak ve onların hizmetine sunmak temel görevlerimizdir. Bu noktada meslek odaları bir diğer önemli mücadele araçlarımızdan bir tanesidir. Emekçiler ve ezilenler çıkarına hizmet üreten hekimler olmak isteyen bizler, meslek odalarını birer mücadele alanı olarak görmeliyiz ve bu odaları, halk sağlığı politikalarımızı hayata geçireceğimiz mevziler haline getirmeliyiz.

Marmara Üniversitesi
Dış Hekimliği Fakültesi'nde
okuyan bir öğrenci

“Devrim, tarihin ilhamla donanmış çılgınlığıdır”: bir yazar olarak Trotskiy

Lev Davidoviç Trotskiy, sadece devrimci faaliyette, teorik çalışmada ve bir komutan olarak büyük değildi. Aynı zamanda çağının bütün uluslararası çapta aydınlarıyla boy ölçüşebilecek bir zihindi, edebiyata çok düşünün bir okurdu ve dolayısıyla muazzam bir yazarlık yeteneği vardı. Klasik Marksizmin bütün büyük isimleri iyi yazardır. Ama her biri kendi tarzında. Engels'in ayırıcı özelliği en zor meseleleri en eğitimsiz işçiye anlatabilecek bir yalınlıkta yazmasıydı. Lenin'in üstünlüğü, diyalektik mantık ile formel mantığı en iyi biçimde harmanlayan, argümanda en ufak bir açık bırakmayan, her teorik ve politik önermeyi bir matematik teoremi kanıtlarmışçasına dakik bir akıl yürütme ile temellendiren bir yazış tarzı olmasıydı. Luxemburg bir kadın devrimci olarak kişileri, şehirleri, yaşantıları, doğayı, günlük güzellikleri de yazı alanına sokan yaklaşımıyla diğerlerinden ayrılıyordu. Ama iki isim, yazarlık yeteneği bakımından diğerlerinden farklı bir yerde idi: Marx, antik Yunan ve Roma edebiyatından Shakespeare'e ve Heine'ye uzanan muazzam edebiyat aşkıyla yoğrulmuş, yer yer şairane denebilecek bir dile ve üsluba sahiptir. İşte klasikler arasında bu açıdan Marx'a en çok yaklaşan Trotskiy'dir. Kalem o kadar güçlüdür ki, daha 1902'de, yani 23 yaşındayken Londra'ya giderek *İskra* çevresine girdiğinde ona hemen Kalem (*Pero*) takma adını verirler.

Devrimden manzaralar

Trotskiy bir yazar olarak, anlattığı olayları müthiş metafor ve mecazlarla zenginleştirir. 1917 yılı boyunca her gece büyülenmiş kalabalıklar karşısında devrimi konuştuğu Modern Sirk denen ortamı şöyle anlatmıştır örneğin:

“İşte Modern Sirk böyleydi. Kendine özgü çizgileri vardı, ateşli, şefkat dolu, çılgın. Bebekler, sükûnet içinde annelerinin göğsünü emiyorlardı, ama o göğüslerden kimi zaman onaylayan, kimi zaman öfke dolu haykırımlar geliyordu. Bütün kalabalık böyleydi, kupkuru dudaklarıyla devrimin meme uçlarına yapışmış bebekler gibi. Ama bu bebek süratle olgunlaşıyordu.”

Devrimde Marksizm ile kitlelerin karşılıklı rolünü özel bir sentez içinde şöyle anlatıyordu:

“Marksizm kendini bilinçsiz tarihsel sürecin bilinçli ifadesi olarak görür. Ama psikolojik anlamda değil, tarihsel-felsefi anlamda 'bilinçsiz' olan bu süreç, ancak doruk noktasında, kitlelerin, salt içten gelen basıncın etkisiyle toplumsal rutinin ötesine geçtikleri ve tarihsel gelişmenin en derin ihtiyaçlarına zafere giden bir ifade kazandırdıkları anda, kendi bilinçli ifadesiyle çakışır. Böyle anlarda çağın en yüksek teorik bilinci, kendileri teoriden en uzak olan ezilen kitlelerin dolaysız eylemiyle birleşir. Bilinç ile bilinçsiz olan arasındaki yaratıcı birlik genellikle 'ilham' olarak anılan şeydir. Devrim, tarihin ilhamla donanmış çılgınlığıdır.”

20. yüzyıl başının savaşını, 19. yüzyılın büyük Rus edibi, adaşı Lev Tolstoy'a yaraşır bir üslupla hikâye ediyordu:

“Hücumbotun metal gövdesi kendi topundan çıkan ilk atışla birlikte homurdanmaya ve haykırımlara başladı. Ani sarsıntılarla hareket ediyorduk: sanki bu demirden rahim, kendisini kavuran sancılar içinde gülleler getiriyordu dünyaya. Birden gecenin karanlığı bir parlama ile çırılçırık kaldı: mermilerimizden biri bir petrol mavnasını yangın yerine çevirmişti. Volga'nın üzerinde beklenmedik, istenmeyen, ama göz kamaştırıcı bir meşale alev almıştı.”

Trotskiy boş yere edebiyat yapmaz. Her metafor, her mecaz bir alt anlam taşır. Buradaki doğum imgelerinin devrimin doğumu olduğu, İç Savaş yıllarından aktarılan bu sahnedeki doğumun, Modern Sirk'te kitlelerin kuru dudaklarını meme uçlarına yapıştırdığı devrimin doğumu olduğu açıktır.

Mizah ve yergi

Trotskiy hayatı çok ciddiye alan bir insandır, ama onun içine sinen komik yanı görmezlikten gelmeyecek kadar keskin bir zekâsı vardır. Birinci Dünya Savaşı'nda yaşamakta olduğu Fransa'dan 1916'da, bu ülkenin müttefiki Rusya'ya zarar veriyor olduğu için sınır dışı edilir ve İspanya'ya gönderilir. İspanyollar Trotskiy'i ne yapacaklarını bilemezler ve Havana'ya yollamaya karar verirler. Havana devrim Havana'sı olsa neyse! O dönemde bir koca batakhaneye gibidir. Trotskiy buna direnir ve Avrupa sosyalistlerinden de destek arar. Bu arada İtalyan Sosya-

list Partisi'nin sol kanadının o dönemdeki önderi Serrati'ye de yazar. Trotskiy'e kulak verelim:

“Bundan sonra yazabildiğim her yere mektup yazdım. İtalyan milletvekili Serrati'ye şöyle diyordum: 'Sevgili dostum, bir an kendini Tver'de Rus polisinin gözetimi altında hayal et. Seni Tokyo'ya ihraç edeceklerini söylüyorlar, yani hayatında gitmeye hiç ama hiç niyetlenmediğin bir yere. İşte benim Havana'ya zorunlu bir yolculuğun arifesinde Cadiz'teki durumum yaklaşık bu.”

Düşmanları ve politik hasımları için kalemi giyotin kadar keskindir. Bernard Shaw gibi bir yergi ustası, ancak çevirilerinden okuyabildiği Trotskiy'in “Junius ve Burke'ü aştığını” yazıyor ve ekliyordu: “Lessing gibi, hasmının başını kestiği zaman elinde şöyle bir kaldırım ve gösterir ki içinde beyin olmadığı görülsün; ama kurbanının özel kişiliğine dokunmaz. Hasımında en ufak bir siyasi itibar bırakmaz; ama şerefine el değdirmeyiz.” Sayısız örnek arasından birini aktaralım. Devrimden sonra Trotskiy Dışişleri Bakanı olarak Almanya ve müttefikleriyle Brest-Litovsk barış görüşmelerine katılır. Alman emperyalizminin, ordunun ne kadar hâkimiyeti altında olduğunu şöyle anlatacaktır:

“General Hoffmann ise müzakerelere oldukça canlı bir unsur katıyordu. Diplomasinin inceliklerine karşı sempatisi olmadığını açıkça belli ederek birkaç değişik noktada General asker çizmesini müzakere masasının üzerine yerleştirecekti. Kendi adımıza biz bu müzakerelerde Hoffmann'ın çizmesinin ciddiye alınabilecek tek gerçeklik oldu-

ğu konusunda bir an bile tereddüt geçirmedi.”

Mikroskop gözlü adam

Trotskiy Marksizmin en yetkin temsilcilerinden biri olarak büyük maddi güçlerin ve en başta sınıfların tarihteki nesnel ağırlığını hep vurgulamakla birlikte, yolunun keşiştiği insanların, en başta da yoldaşlarının kişisel özelliklerini hiç ihmal etmez. Onları büyük fırça darbeleriyle tasvir ettiği pasajlarda birer roman kahramanı gibi anlatır. Birçok örnek arasından en önemlilerinden, Lenin'i tasvir ettiği pasajdan kısa bir bölüm okuyalım:

“Müthiş bir ahlâki tutkusu olan bir adam olarak Lenin insanlara karşı kayıtsızlık diye bir şeyi hayal bile edemezdi. Bir düşünür, gözlemci ve stratejist olarak insanlara ilişkin heyecanında gelgitler olurdu. Bu özelliğine [Lenin'in eşi] Krupskaya da anılarında değinir. Lenin bir insanı asla ilk bakışta tartmaz, ortalama bir yargı oluşturmazdı. Gözü mikroskop gibiydi: belirli bir anda görüş sahasına giren özelliği kat kat büyütürdü. İnsanlara sık sık âşık olurdu. Kelimenin en gerçek anlamında. Böyle durumlarda onu kızdırdım: 'Tamam tamam, yeni bir romans yaşıyorsunuz' dedim. Lenin kendindeki bu özelliği biliyordu. Cevaben gülerdi, biraz utangaç ama aynı zamanda biraz kızgın.”

Bu iki insan bütün duyarlılıklarıyla, zekâlarıyla ve adanmışlıklarıyla bize Ekim devriminin unutulmaz mirasını bıraktılar. Aklın ve sözün gücünü kitlelerin hizmetine sunmak şimdi genç kuşakların görevidir.

